

Rendezik a kolozsvári lakáskérdést

KEDD, 1943 március 9.

LXIV. évfolyam, 55. szám.

ARA 12 FILLÉR

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekkzámla: 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

Hóviharban, feneketlen sárban óriási méretű csaták tombolnak Keleten

Mérhetetlen veszteségeket szenved a Szovjet a német támadás csapásai alatt - Az afrikai hádszíntéren a tengely-haderők ragadták magukhoz a kezdeményezést

HELYÉN MARADT A SARADZSOGLU KORMÁNY

BERLIN, március 9. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti:

A keleti harctéren továbbra is a déli szakaszon folytak a lényeges harci cselekmények. Itt a német páncélosok vasárnap Charkovtól nyugatra és északnyugatra támadásukat az újabb hideghullám és erős hófúvás ellenére sikeresen tovább folytatták. Több fontos helyen áttörték a szovjetvonalakat és fontos szakaszokat foglaltak vissza. A bolsevikiek a charkovi kerületben több vasuti vonalat és gépkocsit vesztek el, ami lényegesen megnehezíti védekezésüket.

Véres veszteségeik és a fogolyvesztéseik ezekben a harcokban ismét igen súlyosak. A mögöttes terület megtisztításakor, ami több német hadosztály hadművelete volt, a foglyok száma állandóan növekedett. Egy német gyalogsági kötelék vasárnap több, mint 3000 hadifogoly beszállítását jelentette. Kifejezett és fagyást szenvedett bolsevikiek a tisztogatás alkalmával letették a fegyvert. Igen változatos és nagy volt a zsákmány Charkovtól délre, ahol a megsemmisített 3. szovjet páncélos hadsereg 7000 elesett katonájának holttestét számolták meg. Ezenkívül 38 harckocsi, 23 motoros ágyú, valamint 65 páncéltörő és légvédelmi ágyú zsákmányoltunk sokszáz járművön kívül.

A Kubán alsó folyásától északra a német vadászok folytatták a mocsaras vidék megtisztítását a megsemmisített 58. szovjet hadsereg maradványaitól. A foglyok elmondották, hogy a mocsaras nádasokban egész lövészrezdek pusztultak el kimerülés következtében, vagy fulladtak meg a pergőtűz elől való menekülés közben.

Az Oreltől és Kurszktól nyugatra eső részen a német csapatok átkaroló támadással megsemmisítettek egy szovjet lövészrezdet. Több mint ezer elesett szovjetkatonát holttestét számolták össze. A német veszteség csekély volt.

NÉHÁNY ÓRA ALATT 200.000 GRÁNÁTOT LŐTTEK KI

A szovjet hadvezetőség vasárnap is a gyalogság és a páncélosok legerősebb bevetésével megkísérelte, hogy kieroszakolja a német védelem mélyentagolt rendszerének döntő áttörését. Néhány kilométernyi szélességű területen nem kevesebb, mint két páncélos dandár, utánuk pedig két lövészhadosztály a legerősebb tűzérési támogatással és csapatrepülő bevetésével indult a német vonalak ellen. Rendkívül kemény harcok alakultak ki, amelyeket csak a világháború hatalmas anyagcsatáival lehet összehasonlítani. A német ütegek több mint 200.000 gránátot lőttek ki. Órák hosszat tartó pergőtűz után a szovjet páncélos dandárok a harckocsikon lövő szék-

kel megindultak a német vonalak ellen, de a német ütegek zárórúze rövidesen megállította támadásukat. Az ellenség már ebben a megtorpanásban súlyos veszteségeket szenvedett. Erős német vadász repülőketeltek fáradhatatlan rajtaütésekben meghúsozták a páncélos szovjet repülőket a német tűzérési szét-

verésre irányuló kísérleteit. Tizennégy szovjet gép lelőése után a páncélos szovjetrepülő kitértek a további harc elől, úgyhogy a német repülő közvetlenül beavatkozhattak a földi harcokba. Alacsonyán szállva, a bolsevista gyalogságnak és a harckocsikkal együtt haladó lövészeknek olyan nagy veszteségeket okoztak,

hogy a szovjet lövészhadosztályok egyetlen helyen sem jutottak túl a német elhárító vonal előterén. 66 acélszörnyeteg maradt szétlőve állásuk előtt. A bolsevikiek az itt bevetett 90 harckocsiból ezen a szakaszon 74-et vesztek el, a többinek részben erős sérülésekkel, sietve vissza kellett vonulniuk.

Súlyos csatákban verik vissza a németek a szovjettámadásokat

BERLIN, március 9. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A Charkovtól délnyugatra támadó hadosztályaink megtörték az ellenség ellenállását és támadásukat egészen a várostól nyugatra fekvő vidékig vitték előre.

Az oreli harciszakaszon a szovjetcsapatok egyes szakaszokon újabb és újabb hiábavaló támadásokat intéztek hadállásaink ellen. Egyik, napok óta súlyos elhárító harcokat vívó hadtestünk vasárnap nagy elhárító sikert aratott. A támadó 90 ellenséges páncélos közül 66 páncélost földön folyó küzdelemben, 8 páncélost pedig a levegőből megsemmisített.

A középső szakaszon az ellenség sok támadást indított, hogy zavarja a német csapatok mozgulatait. A bolsevistákat mindenütt véresen visszavertük. Az arcvonalnak napok óta folyó tervszerű megrövidítése során ellenséges nyomás nélkül kiűrtettük Szyosevka helységet. Az Ilmen-tóttól délre vasárnap is változatlan heveséggel tombolt az elhárító csata. Bár a Szovjet nagy tűzérési támogatással és páncélosok harcbevetésével támadott, azonkívül csatarepülőgépei is sűrű hullámokban támadtak, a bolsevista csapatok támadásai mégis elakadtak az elhárító tűzben és a léghaderő pusztító támadásainak hatása alatt. A bolsevisták igen súlyos veszteséget szenvedtek. Vadászrepülőgépek és a léghárító lövegek ezen a harciszakaszon 60 szovjet repülőgépet lőttek le.

Az észak-tunézi arcvonalon csak helyi jellegű harcok folytak. Vadászrepülőgépek kötelékeink sok légi harcban győztek. Német vadászgépek lelőttek 9 Spitfire-gépet. Német harcirepülőgépek támadást intéztek Tripolisz kikötő vidéke ellen és találatokkal felgyújtottak két hajót. Gyors német harcirepülőgépek nappali támadást intéztek az Anglia déli partján fekvő Eastbourne ellen.

A hétfőre virradó éjszakán romboló és gyújtóbombákkal árasztottuk el Southampton vidékét. Az Északi-tenger felett az ellenség 3 többmotoros repülőgépet veszített.

Utánpótlási zavarok akadályozzák az afrikai angolszász hadsereg hadműveleteit

BERLIN, március 9. (MTI.) A nemzetközi tájékoztató iroda a tunézi helyzetről a következőket jelenti:

A szombati élenk harcok után vasárnap a német-olasz hadsereg arcvonalán, eltekintve néhány felderítő vállalkozástól, nyugalom volt. Az angol főparancsnokság tevékenysége általában helyenként védekezésre enged következtetni, kevésbé offenzívára annál is inkább, mert a két amerikai hadosztálynak és erős angol kötelékeknek Délkelet-Tunéziában történt megsemmisítése következtében kevés kilátás van arra, hogy Eisenhower végrehajthassa kétoldali bekerítő hadműveletét Rommel csapatai körül. A német-olasz páncélos hadsereg egész arcvonala előtt vasárnap az angolk elszakadási mozgulatait lehetett észlelni, noha az angolk páncélos felderítő kocsikat hajtottak előre, hogy a hadmozdulatot elkendőzzék. A 8. angol adereg immár több mint 6 hete

áll Tripolisztól nyugatra anélkül, hogy támadást mérészelne a tengelycsapatok ellen. E halogató magatartás minden bizonnyal Montgomery utánpótlási nehézségeivel is összefüggésben áll. A tripoliszi kikötőben egy német repülőketelék vasárnap ismét 16.000 tonnatartalmú értékes hadianyaggal megrakott két nagy hajót semmisített meg. Nagy tüzek keletkeztek a kikötőben

dezekben és a raktárhelyiségekben. A német repülő tevékenysége egyébként is igen eredményes volt. Német vadászbombázók Medenine és Ben Gardahe között egy repülőtéren öt angol repülőgépet pusztítottak el, ugyanakkor más repülő eredményesen támadták az angol utánpótló forgalmat. Több mint 50 tehergépkocsit gyújtottak fel és elpusztítottak két taracküteget.

A német csapatok lényegesen megjavították állásaikat Tunéziában

BERLIN, március 9. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a tunézi helyzetről a következőket jelenti:

Az Észak-Tunéziában harcoló német parti csapatok vasárnap, miután elfoglalták a Serrat-fokot, jó messzire előrenyomultak nyugati irányban. Harcba elfoglaltak egy fontos hegyi szakaszt, ahonnan ellenőrizhetik az angol csapatok felvonulási útját. A német csapatok jelentékenyen megjavították állásaikat. — A Serrat-fok-

nál zsákmányolt fegyverek és hadiszer mennyisége egyébként jóval nagyobb, mint ahogyan az elő jelentésekből kitűnik. Két páncéloson és öt páncélelhárító lövegen kívül amerikai jelentés már említést tett a német csapatok kezébe került 12 páncélos felderítő kocsi, 38 gépkocsi, 13 légvédelmi löveg és egy üzemképes rádióállomásról. A terep megtisztítása során több angol katonát fogságba esett. Az angolk vasárnap Tunéziában 2 repülőgépet vesztek el.

Világszerte újabb korlátozásokat eszközöltek a közellátás terén

STUD.) A totális háború és az ezzel kapcsolatos megszorítások és intézkedések már januárban is éreztették hatásukat Európa országaiban. A háború következtében felszaporodott üzleti és hivatalos tevékenység a berlini szállodák tulajdonosaihoz vezetett. Hogy a rendelkezésre álló szállodaszobákat tényleg olyanok kapják meg, akik fontos ügyekben utaznak, a berlini főpolgármester elrendelte, hogy azok, akik szállodai szobát akarnak igénybe venni, utazásuknak hadiszempontból való fontosságát, vagy más szempontból való sürgősségét igazolni tartoznak. Hotelszobát csak szabadságos katonák, hivatalos ügyben utazók, diplomáciai képviselők, vagy a párt és a hatóságok szolgálatában utazó tagjai kaphatnak, magán személyek közül pedig azok, akik betegség vagy halálos eset miatt tartózkodnak Berlinben.

Angliában

rövidesen befejezik az amerikai csapatok elhelyezését szolgáló építkezéseket és az ilyen módon felszabaduló 28.000 építőmunkást katonai szolgálatra hívják be. További építkezések nem lesznek, még a bombabiztos fedezékek építésére sem szabadságolnak bevonult munkásokat. A jövőben a rendelkezésre álló munkások csak a hadiiparban dolgozó munkások lakásainak építésénél használhatók fel az építkezések befejezéséig. A lakásépítési Amerikában is éreztető és lassanként lakbérrozsorához vezet. Az USA kormány ezt megakadályozandó, rögzítette a lakbérceket a legtöbb államban. Lakbérrogzítás 76 millió lakosú területet érint.

Dániában

megtiltották a kirakatoknak dúsabb dekorálását. Minden árujából csak egy-egy minta darab állítható ki. A rendelet részletesen meghatározza, hogy az egyes szakmákban mit lehet a kirakatba tenni. Horvátországban megtiltották a sílecek eladását magán személyek részére. Ha magán személyek adnak el síleceket, azt kötelesek a rendőrségen bejelenteni. A cipőellátás terén Németország hozott új rendelkezést. Mindennemű cipőár csak indokolt esetben, utalványra és a ruhájegy megfelelő szelvényének leadása mellett vehető, illetve árusítható. Ez a rendelkezés javításokra is érvényes még akkor is, ha a cipő tulajdonosa maga javítja cipőjét. Hatóságok nagyobb rendeléseknél szintén kötelesek az illetékes hivataltól engedélyt kérni.

A tengerentúli különleges fajfajtákból megőrzött készleteket Németországban zárolták és azok felhasználását külön engedélyhez kötötték.

A vas- és acélárak

felhasználására vonatkozólag szintén új megszorításokat rendeltek el. Nyers vasat, vagy 9—14 százalékos szilíciumot tartalmazó kohóferroszilíciumot csak meghatározott mennyiségben és célra lehet felhasználni. Acél- és vasdrótokat csak meghatározott méretekben és kivételben szabad gyártani. A gépek gyártására és felhasználására vonatkozó korlátozásokat a külföldről behozott, illetve behozandó gépekre is kiterjesztették. Alumínium evőeszközt csak egy négyrészes formában és minőségben szabad készíteni. Bulgáriában a nemesfémek kivételével az összes fémeket (kül- és belföldieket) állami ellenőrzés alá helyezték.

A fűtő- és üzemanyag-gazdálkodás

terén az északeurópai országok hoztak újabb intézkedéseket. Dániában erősen korlátozzák a gáz használatát. A cél legalább 25 százalékos megtakarítás elérése. Ipari üzemek és egyéb nagyfogyasztók az 1941. év első negyedévi fogyasztásának csak 66 százalékát használhatják fel. Az elektromos áramszolgáltatásban is megszorítások lépnek életbe, annál is inkább, mert egyéb energiaforrás hiányában az áramfogyasztás az 1940. évi fogyasztással szemben 33 százalékkal emelkedett. Oslóban a gázszolgáltatást 1940—41. télén reggel 6—9 és 15—18 órára korlátozták. Ezt a korlátozást most lényegesen enyhítették, amennyiben a háztartások reggel 6-tól este 21 óráig használhatnak gázt. Svédországban a vízerőművek kedvezőbb állása következtében a világítási és fűtési korlátozások megkezdését január 6-ról február 1-re halasztották el.

A gépkocsiforgalomban

erős korlátozásokat rendeltek el Horvátországban. A jövőben csak állami intézmények, ipari és mezőgazdasági üzemek, illetve azok vezetői használhatnak autómobil. Ezek is kötelesek a legnagyobb mértékben takarékoskodni. Olaszországban az összes eddigi engedélyeket felülvizsgálják és azok számát 20 százalékkal csökkentik. Berlinben aki taxit akar

fogadni, köteles előbb magát a rendőrnél igazolni és utjának fontosságát bebizonyítani. Az elv az, hogy csak katonai szempontból fontos utazások és betegszállítások bonyolíthatók le taxin. Angliában fokozták a gépjárművek átvizsgálását fagázra. Norvégiában a traktorok és általában a generátorok üzemét igyekeznek állítani. Olaszországban tipizálták és erősen korlátozzák a butorgyártást. Angliában a butorokra pontrendszert vezettek be. Csak háztartások, vagy bombakészítéssel foglalkozó családok kaphatnak butort. A pontszám összesen 60, minden gyermek után további 15. Ebédidőszaki: 6 pont, ágy: 3—3 pont, károszék: 6 pont, stb.

Németországban

csak 15 félé ceruzát szabad gyártani, lakkozás nélkül és lényegesen egyszerűbb csomagolásban. Ugyancsak Németországban korlátozták, illetve részben betiltották bizonyos orvosi itégek árát, továbbá üvegből készült rövidáru és üvegszerszámok gyártását. A falak és padlók fedésére szolgáló csempék gyártását szintén szabványosították és korlátozták.

A munkaerőgazdálkodás

terén Franciaország hozott újabb korlátozásokat. A jövőben csak különlegesen fontos üzemek alkalmazhatnak olyan munkást, aki már eddig is alkalmazásban volt. A fontos üzemek munkásai nem változtathatják munkahelyüket. Ezzel szemben minden üzem korlátozás

nélkül alkalmazhat női munkaerőt, 18 éven aluli férfi munkaerőt és leszerelt katonát. Az Egyesült Államokban a hadifontosságú üzemek munkásai nem változtathatják munkahelyüket. Ez a rendelkezés azonban csak 660 ezer munkavállalót érint.

A ruházat terén

Horvátországban bevezették a pontrendszert, amely szerint felnőttek évente 120, gyermekek 100 pontot kapnak. A rendelet életbelépéséig a ruha- és textilgyártást beszüntették. Németországban a nemezkalapok gyártását korlátozták. Csak 20-féle színben és 12 formában szabad nemezkalapot gyártani. Angliában ruhásterelési központot szándékoznak létesíteni úgy a felnőttek, mint a gyermekruházat részére. A cserére felkínált ruházati cikkeket megtisztítják, kifoltozzák és minden darabot a pontrendszer szerint értékelnek.

A villanyszolgáltatást

Franciaországban olyan módon korlátozták, hogy a fogyasztók az eddigi mennyiségnél többet nem fogyaszthatnak, új készülékek felszerelése és a hálózat kibővítése tilos. Rádióvevőkészüléket csak néhány vállalat meghatározott terv szerint készíthet. A jelenleg elkészült készülékek még szabadon eladhatók. Olaszországban rádiókészülékek készítése és eladása tilos. Angliában újabb büntetést az áramszárlást. Törökországban betiltották a fényreklámokat.

A pápa a nyílt városok bombázása ellen

BÁZEL, március 9. (Bud. Tud.) A National Zeitung római jelentése szerint vatikáni körökben olyan híresztelések terjedtek el, amelyek szerint Spellman newyorki érsek a pápa üzenetét vitte Rooseveltnek. A pápa hír szerint azt kéri, hogy valamennyi hadviselő ország egyezzen meg a katonai cél nélküli városok bombázásának megszüntetésében. Különösen vonatkozik ez a kívánság Róma kimelésére.

Siettetik a magyar márkakövetelések ügyének rendezését

Hitelképes nemzeti nyíltkörös bankok és egyesületek az 1938. évi államháztartáshoz tartozó mutattak arra, hogy a magyar márkakövetelések törlesztésére a német ipar a háború után gépeket, közlekedési berendezéseket, valamint más tárgyakat és árukat fog szállítani. A Magyar Nemzeti Bank és néhány vezető pénzintézetünk jelentéséből megállapítható, hogy már most is folynak olyan akciók, amelyek a német kézben levő magyar értékpapírok visszatérítésével siettetik a kérdés rendezését. A Südest-Ekonomist most megjelent száma kimerítően foglalkozik ezzel a problémával és megállapítja, hogy a volt csehszlovák és jugoszláv állami adósságok rendezése is alkalmat nyújtott a márkakövetelések részbeni kifizetésére és az 1940-ben létrejött

egyezmény az 1938. évi államháztartáshoz tartozó koronára és márkára szóló állami, illetve magánkötvények visszaváltását tette lehetővé. Ugyancsak állami szerződésen alapszik a Német Birodalomban levő magyar részvények visszaváltása is. Ennek lebonyolításában hat pénzintézetünk vesz részt. E sorban a volt osztrák piacon forgalomban volt, tehát a bécsi tőzsdén jegyzett magyar értékpapírok hazatelepítéséről van szó. Ez az akció mindkét ország érdekeit szolgálja, mert Németország fokozatosan szabadulna velünk szemben fennálló tartozásaitól, Magyarország pedig megjavítja fizetési mérlegét és egyben visszaszerzi azokat az értékpapírokat, amelyek az itt dolgozó tőke jogait testesítik meg (MTI)

Amerika sem támogatja a lengyel követeléseket

STOCKHOLM, március 9. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Preen E. Asher amerikai történész az amerikai rádióban kijelentette, hogy az Egyesült Államok sohasem támogatják a lengyelek követését Ukrajnáért és bizonyos nyugatporoszországi területekért, mert ezek a követelések nem demokratikusak. Amerika nem támogathatja bizonyos lengyel körök becs-

vagyát. A lengyel követeléseket rendkívül szélsőségeseknek tekintik. A Svenska Dagbladet jelentése szerint Asher kijelentése, amelyek úgy látszik sugalmazottak voltak, amerikai politikai körökben nagy feltűnést keltettek. Az amerikai egyetemi tanár kijelentéseit úgy nézik, mint állásfoglalást a szovjet és a lengyel menekült kormány közti viszályban.

A Horthy Miklós ösztöndíj kolozsvári nyertesek

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1942—43. tanévre az alább nevezetteknek adományozott Horthy Miklós ösztöndíjat:

Évi 800 pengős ösztöndíjat kaptak: dr. Dombay Edit kolozsvári jog- és államtudományi kár, dr. Bereczky Mihály és dr. Csizsér István kolozsvári orvostudományi kár, Sebestyén Emma kolozsvári matematikai és természettudományi kár díjtalan gyakornokok.

Évi 400 pengős ösztöndíjban részesültek Demeter Vilmos, Szakács István, Szilágyi József kolozsvári jog- és államtudományi, Ambrus László, Dénes Ferenc, Lakatos György, Nagy Károly és Vargha István ko-

lozsvári orvostudományi, Almásy László, Darkó László, Elekcs Ferenc, Kovács Margit, Pál Vilmos kolozsvári bölcsészeti, nyelv- és történettudományi, Horváth Attila, Kádár Eszter és Major László kolozsvári matematika és természettudományi, Finat Mária, Kánya Zoltán és Varga Margit kolozsvári közgazdaságtudományi, Boros Tamás kolozsvári gazdasági főiskolai hallgatók.

Évi 200 pengős ösztöndíjat kaptak Kuba Rezső, Veress Imre, Simonffy Zoltán, Székely Pál, Péter Lenke, György László, Török István, Sipos Károly, Juhász József, Tamás István kolozsvári középiskolai tanulók. (MTI.)

Linkomies Edwin és Kállay Miklós táviratváltása

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Linkomies Edwin finn miniszterelnök kénevezése alkalmából a m. kir. miniszterelnök a következő táviratban üdvözölte a finn kormány új fejét:

„Különös örömmre szolgál, hogy a finn kormány élén hozám egy bevált barátját és kiváló ismerőjét üdvözölhetem és kérem nagyméltóságodat, fogadja legmelegebb szeretetsközléseimet!”

KÁLLAY MIKLÓS sk.

Linkomies Edwin finn miniszterelnök megleghangu távirattal válaszolt.

A kolozsvári cselédek farsangi bucsuja

Kedves, családias hangú összejövetelen vettek részt a jászangtől a Kolozsváron lakó zselécsék leányok és legények. A Szent Ferenc világi rendjének vezetése alatt álló „Jártakör” zselécsék egyesülete vasárnap délután a kolostor nagyszobájában műsoros farsangi délutánt rendezett, amelyre egy a közönsége, mint a szereplők egytől-egyig zselécsék háztartási alkalmazottak és zselécsék munkásai voltak.

A műsoros délutánon az egyik szerzetes atya mondott bevezető beszédet, majd a lányok zselécsék népdalokat énekelték. Azután Szabó Ilona elmondotta Benedek Elek „Fiam lakodalmát” c. meséjét. Utána Miklós Ilona, Kozma Ilona, Boros Ilona, Biró Eszter, Szabó Vera falusi jeleneteket és életképeket adták elő. A műsor további részében Kozma Ilona verset mondott, Boros Lujza, Bokor Vera és Baka Anna pedig rövid, vidám falusi jeleneteket játszottak. A jótékony műsor betanításai Csiki Mária vezette.

Kelly Anna hangversenye

Tegnap este főként a fiatalok töltötték meg a Mátyás Király Diákház dísztermét. Kelly egy-egy száma után olyan szilaj tapsokban tört ki, amelyet ritkán hallottak hangversenytermünk falai. Kelly Anna egyébként meg is érdemelte a könnyű zene híveinek őszinte lelkességét: a pesti dízők közül neki van a legszebb és legterjedelmesebb hangja és előadásának bája színesítése is nagy vonzást gyakorol közönségére. Le sem akarták engedni a pódiumról s a ráadások egész sorát kellett adnia. Rajta kívül egy kolozsvári zenészből toborzott, jóképességű dzsesszenekar szerepelt még a műsoron táncszámok és filmzene előadásával.

Bort lopott az elűtötítés alatt — felakasztották

UNGVÁR, március 9. (MTI.) Hőstény János 42 éves szovjai napszámos január 29., 30. és 31-én, az elűtötítés ideje alatt Szovján betört Nusser Károly vendéglős borpincéjébe. A pincében 3 liter tokajt megivott s mindhárom alkalommal 3—4 liter tokajt ellopott. A beregszászi törvényszék rögtönzítő tanácsa február 7-én köztálati halálra ítélte Hőstény Jánost, aki lopását már 9-szer volt elítélve. Hőstény Jánoson hétfőn délután fél 4 órakor a beregszászi fogház udvarán Bogár János állami ítéletvégrehajtó a halálos ítéletet végrehajtotta.

A HÉT FILMJE

Bajtársak

Bemutató a Corvin-mozgoban.

Érdekes, mindvégig drámaián feszült és fordulatos a Corvin-mozgó újdonsága, a „Bajtársak”. Voltaképpen ez az első olyan magyar film, amelynek drámai kerete és egész háttere a mostani háború és annak egyik megrázó fejezete: a német—szovjet orosz háború. Ebben a hatalmas méretű történelmi környezetben játszódik le a „Bajtársak” nagyszabású és meglehetősen igényes drámai története. Az izzóan feszült film három főse Timár József a félkarú rokkant főhadnagy, Szilassy László a páncélos hadnagy és a nő főszerepben Simor Erzs. Mindhármán pompás alakítást nyújtanak, de tetszett Halasi Marika is, aki az áldozatos anyaság drámai mélységű, finom és bősies alakját eleveníti meg. Az új magyar film egyben új film-zeneszerzőt is mutat: Peck Miklós személyében, aki, amint azt éreztük, a magyar filmzene terén mintha új utakon járna. Mindent egybevetve, a „Bajtársak” jóval kiemelkedik az eddigi magyar filmgyártás átlag-termékei közül. A filmnek a kolozsvári bemutatón is szép és komoly sikere volt. (S.)

A lakáskérdés radikális megoldását sürgette Budapesten a polgármester

El kell venni az illetéktelenek és üzérkedők lakásait

Helyi problémákat vitatott meg Kolozsvár közigazgatási bizottsága

KOLOZSVÁR, március 9. Kolozsvár város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta meg márciusi ülését Keledy Tibor dr. polgármester elnöke alatt. Az ülésen előterjesztett szokásos havi jelentések közül kiemelkedett a polgármester jelentése, ki a köztisztviselési üzem működésének nehézségeiről, a megoldhatatlan lakásingegről és a város közlekedéséről számolt be.

A járműhiány egyre nehezebb teszi a köztisztviselési biztositását

A köztisztviselési üzem — mondotta — a háborús nehézségek következtében munkakörét hónapok óta csak a legnagyobb nehézségekkel tudja ellátni. A város tisztántartásához 16 tehergépkocsira és 16—18 lovasfogat üzemeltetésére van szükség. Ezzel szemben az üzem jelenleg csak 5—6 tehergépkocsival rendelkezik, a lovak elégtelen takarmányozása miatt pedig a lófo-

gatu járművek teljesítőképessége is csökkent. Ezért a jövőben a nehézségek fokozódása várható. A motorköt is felére csökkentették, a gumibroncsok rossz állapotban vannak s ha ezeket nem sikerül pótolni, a gépkocsikat le kell állítani. A város tisztántartásához a poros idők beálltával feltétlenül szükséges volna a forgalmasabb utcák napenkénti öntözése. Az üzem két öntöző, egyben tűzfeleltető gépkocsival rendelkezik, egyiket a tisztviselés vette igénybe, a másik gumibroncs hiányában garázban áll. E nehézségek mellett indokoltnak látszanak a közönség panaszai, mert bár az üzem gépkocsijai váltott személyzettel napi 16 óras teljesítményt végeznek, a kényszerítő körülmények következtében egyes körzetekben a szemétpontos elszállítása elmarad.

Nagyon súlyos feladatot ró a városra a lakáskérdés megoldása is — folytatta a polgármester.

sukat egy szobát meghaladó mértékben albérelt utján hasznosítják, tehát üzérkednek.

Problémák a közellátás körül

Ami a város közellátási helyzetét illeti, februárban a januári hónapéhoz viszonyítva, lényegesebb változás nem állott be. A kenyér, liszt, cukor, zsír, hús, petroléum és lábbeliellátás zavartalan volt, a fogyasztók igényei ki lehetett elégíteni. A takarmányellátási helyzet súlyosbodott. A közellátási hivatal rendelkezésére boesátott készletek oly csekélyek, hogy azokkal a szükséglet csak igen kis részét lehetett fedezni. A takarmányhiány a tejtermelés csökkentését okozta, a helyi termelés különösen visszaesett. A tüzfűtélésben lényeges javulás állott be, mert az erdészeti háború mellett rendelt katonai törzsek működése következtében a szállítások fokozódtak és a mérsékelt fogyasztói igényeket ki lehetett elégíteni.

Jó a közegészségügyi helyzet

Megnyugvással fogadta a közigazgatási bizottság dr. Sólyom Sándor tisztifőorvos jelentését, aki megállapította, hogy a közegészségügyi helyzet általában jónak mondható. A fertőző betegségek száma az előző hónapokhoz viszonyítva, csökkent. A halálozások száma ugy az előző hónapéhoz, mint az előző év ugyanezen hónapjához viszonyítva, kevesebb volt. Járvány nem volt, fertőző betegségek csak szóróvnyosan és csekély számban fordultak elő. A múlt hó folyamán 7028 gyermeket oltottak be vörheny és 373 felnőttet hastífussal. A születések száma februárban 206, a halálozások száma 156 volt. Február hónapban kezdte meg működését az iskola-fogászat, ahol a népi iskolai tanulók fogait kezelik. A múlt hónapban 528 vizsgálatot végeztek a 159 népi iskolai tanulót kezeltek.

A lakásrendelet módosítását kérte a polgármester

A város területén nagy lakáshiány van, amelynek okát elsősorban abban látom, hogy az anyagbeszerzési nehézségek miatt a magánépítkezések teljesen szünetelnek és a felszabadulás óta a város lélekszáma állandóan jelentős emelkedést mutat. A közhivatalok száma, ugyszintén a közalkalmazottaké is jóval nagyobb, mint a megszállás alatt volt. További oka az, hogy a felszabadulás után a közelebbi és távolabbi környék lakossága nagymértékben tödült városunk felé, melynek egyik fő célja hivatati, gyári, ipari alkalmazás keresése volt. Végül a Romániából tömegesen átmenekült magyarok itteni elhelyezkedése is egyik nagy oka a lakáshiánynak. Üres lakás jelenleg a város területén nincs, mert az eddigi kutatások eredményeként minden lakás céljára hasznosítható helyiség igénybe vétetett.

A város területén kb. 400 a lakásigénylők száma, akik elsősorban idehelyezett köztisztviselők, hadiüzemi alkalmazottak, valamint házassalódó fiatalok. Az igénylők között van mintegy 40 családos honvédtiszt (köztük több törzstiszt) 2—5 szobás igénylővel és közel ugyanannyi családost altszét és tisztos 1—2 szobás lakásigénylővel.

A lakásrendelet által nyújtott lehetőségek a lakások igénybevétele szempontjából a fennálló igen nagy lakáshiány enyhítésére nem nyújtanak megfelelő lehetőséget. Nem pedig azért, mert igen megszorító a rendelet 1. §. 1. és 3. pontjainak rendelkezése. Tény, hogy Kolozsváron sok ügyvéd, orvos és más foglalkozású egyén működési engedélyt elvesztette, azonban nehéz rájuk bizonyítani azt, hogy magát és családját a közrend szempontjából kifogás alá nem eső keresetből, jövedelemből, vagy megélhetési forrásból tartja fent és elenyésző kevés azoknak a száma, akik nem tudnának valamelyes jövedelmi vagy megélhetési forrást kimutatni. Az albérelt lakás esetére sem nyújt lehetőséget lakásai igénybevétele, mert olyan bérlő, aki ő maga nem lakna albérlőjével együtt a lakásban, az

eddigi lakásnyomozások során egyetlen esetben merült fel. Ezzel szemben sok százra tehető azoknak a bérlőknek a száma, akik 2—3 szobás lakásaikból igen gyakran szobáik 100%-át adják ki albérlésre, sők maguk a konyhába és eselészobában laknak. Ezeknek lakásait azonban az új rendelet értelmében nem lehet igénybe venni. Ezekre való tekintettel, kérte a belügyminisztert, módosítsa a lakásrendeletet olyan irányban, hogy igénybe lehessen venni mindazoknak a bérlői lakását, akik szükségletüket meghaladó és sem társadalmi, sem anyagi helyzetük által nem indokolt nagyságú lakásokat bérelnek és laká-

Végh József:

Amicől érdemes írni...

Andrágiták

Napokkal ezelőtt közöltük a sepsiszentgyörgyi törvényszék elnökének nyilatkozatát a bűnözők statisztikájáról. A törvényszéki elnök érthető megdöbbenéssel és kezelettel állapította meg a törvényszék munkájának kimutatásából, hogy 1942 folyamán az összes büntetéseknél több mint fele árdágító visszaélés volt. Ezzel kapcsolatban azt a véleményét fejezte ki, hogy az árdágító visszaélések ügyében a bírósági eljárást megjobban egyszerűsíteni kellene és az eddigi jogszabályokat meg kellene szigorítani. Kétséghívul szomorú jelenség, hogy az árdágító visszaélések országszerte elszaporodtak. Fel kell azonban vetnünk a kérdést, hogy vajon elegendő-e, ha tisztán a rideg jogi paragrafusok fegyverével küzdünk az árdágító ellen? Vajon minden esetben a büntetési szándék vagy a meg nem engedett uton történő könnyű kereset reménye okozza ezeket a visszaéléseket? Ha tárgyilagosan akarunk válaszolni erre a kérdésre, meg kell állapítanunk, hogy különösen fahelyen nagymértékben hozzájárul az árdágításokhoz a jogszabályok nem ismerése. Jól tudjuk, hogy a törvény nem ismerése senkit sem mentesít a büntetés alól. Hiszen az árdágító visszaélések megtorlásáról szóló rendelkezéseket mindenütt óles plakátok hirdették, amelyek a büntetések mellett azt is feltüntették, hogy a visszaeső bűnözőket hatványozott szigorral ítélik el a bíróságok. A falusi nép azonban mégis tisztában a jogszabályokkal és főképpen ezzel lehet magyarázni, hogy sok gazda került ismételt árdágító visszaélések miatt a büntető hatóságok elé.

Azt hisszük, hogy ezen a téren az iskolai népművelésre nagyon fontos feladatok várnak. Intézményesen meg kellene szervezni, hogy a falvakban előadásorozatok keretében, közérthetően ismertessék az árdágító visszaélésekről szóló jog-

szabályokat. Fel kell hívni a falusi nép figyelmét arra, hogy a nemzet összessége ellen vétkezik az, aki a mai rendkívüli időkben megszegi az árdágítással kapcsolatos hivatalos rendelkezéseket. Még ennnyivel sem szabad azonban beérnünk. Lelkészeinket is bele kell kapcsoljuk a felvilágosító munkába. Nem elég az értelemre hatni, hanem az érzelmi és lelki világ hurjain keresztül is folytatni kell az árdágító visszaélések elleni küzdelmet. Hirdessék tehát a szószékről is, hogy milyen súlyos bünt jelent az árdágítás, amelyért nemcsak az igazságszolgáltatás bünteti meg a vétkest, hanem a társadalom kiközösíti sorából a háborús viszonyok vámszedőit. Meg vagyunk győződve arról, hogy országszerte eredménytel járna, ha ezt a mozgalmat intézményesen megszerveznék. Tévedés ugyanis azt állítani, hogy a falusi magyar népben bűnözési hajlam él. Legnagyobb részt a tudatlanság okozza az árdágító visszaéléseket, amelyek ellen minden rendelkezésre álló fegyverrel küzdünk kell.

Mi a ponyva?

Jellemző per foglalkoztatja a debreceni jogászvilágot. Juhász Géza debreceni tanár és irodalmi kritikus hosszasan tanulmányt írt a ponyváról. Így többek között ponyvának minősítette Harsányi Zsolt műveit is. A debreceni kritikus véleménye szerint a Harsányi-könyveket olyan keresztközéssel kellene állítani, amelyen a „ponyva” felírás diszeleg. Értet, hogy ezeket a megállapításokat Harsányi Zsolt sértőnek találta magára nézve és hitelrontás címen pert indított a debreceni

kritikus ellen. Mindkét fél széleskörű bizonyítást kért a bíróságtól. Legnevesebb írókat, tudósainkat és kritikusainkat neveztek be szakértőknek, akik a folyamatban levő kihallgatások során el kell, hogy döntsék, tulajdonképpen mit lehet ponyvának minősíteni. Nem akarunk állást foglalni a Harsányi—Juhász vitában. A független magyar bíróság ugyanis eldönti majd, hogy tullepte-e a debreceni tanár a jogos bírálat határait, amikor Harsányi Zsolt műveit ponyvának nevezte? Annak azonban legfőbb ideje, hogy végre hivatalosan is eldöntsék, hogy mit kell ponyvának tekinteni. Az öntudatos magyar közvélemény szerint ez a meghatározás egyebek között legtalálhatóbb az ugynevezett színházi folyóiratokra, amelyeknek létjogosultságát a mai papírszűk világban igazán nem lehet indokolni. A napilapok színházrovata és a színházak műsora éppen elég tájékoztatót nyújt színházainkról és a színészekről. Nincs szükség arra, hogy mesterségesen tömeghisztériát alakítsunk ki a népszerű színészek érdekében. Nem méltó ez a mai időkhez és nem méltó a komoly művészekhez sem, akik valószínűleg éppen úgy irtóznak az agyonreklamizástól, mint a jóérzésű olvasó.

Amire nem telik

Szomorú igazságot közölt a nyilvánossággal a sepsiszentgyörgyi Székely Néplelezetellen ösztönözéssel megírja, hogy egyik legkiválóbb professzorunk, Jósza János terve milyen közönnyel és érdektelenséggel találkozott. Jósza János ki akarta adni Andráz Mátyás krónikáját. Ez a krónika a székely és magyar őstörténelem egyik legbecesebb okmánya. A kiadvány ezer előfizető jelentkezése esetén több nyre terjedt volna és annak árát Jósza János tanár öt pengőben szabta meg. Az előfizetési felhívást az összes székelyföldi vezető emberekhez kiküldte abban a hiszemben, hogy ez az igazán értékes vállalkozás általános rokonszenvvel fog találkozni. Sajnos, nem így történt. Mint székelyföldi lapírtunk írja, mindössze tizenöt-husz előfizető jelentkezett és így Andráz Mátyás krónikájának kiadásáról egyelőre le kellett mondani. Öt pengő nem nagy összeg és ennyit mindenki könnyűszerrel áldozhatott volna történelmünk egyik értékes dokumentumának felelevenítése érdekében. Miért kell keresnünk tehát a közöny okát? Erre is könnyű válaszolni. Magyar társadalmunk a legkülönbözőbb kiadványokra és társadalmi megmozdulásokra annyit áldozott a legravaszabb módon fellépő ügynökök rábeszélésére, hogy most már az igazán értékes elgondolásokkal szemben is elfásult. Annyi értéktelen kiadványt szótak végnélküli részlettörlesztésre a közönség nyakába, hogy a postán érkező előfizetési felhívásokat legtöbbször olvasatlanul a papirkosárba dobják. Az ügynökök ostromának kellene véget vetni, ha azt akarjuk, hogy az igazán figyelemreméltó elgondolások támogatásra találjanak.

A külpolitika hírei

BERLINI JELENTÉS SZERINT aközött a 25 hadifogoly között, akiket a Dönetől nyugatra vívott elhárító harcokban az egyik gránátos ezred ejtett, 4 félésemű 35—40 éves férfit is találtak. Ezeket a Don vidékéről vonattatták be a legutóbbi hetekben és azonnal az arcvonásra küldték.

POZSONYI JELENTÉS SZERINT március 1 óta a szlovák belügyminiszter megtiltotta ellenséges rádiók hallgatását. A rádiókészülék elkobzásán kívül az ellenséges rádiók hallgatóit táborokba szállítják. A cseh nemzetiségű ellenséges rádiók hallgatóit kiutasítják Szlovákiából és átadják a német birodalmi hatóságoknak.

A BRIT HIRIRODA jelentése szerint hétfőn kora reggel nagyjereji robbanóbombákat dobtak le több angol grófságban, ahol veszteségek keletkeztek.

PRETORIAI JELENTÉS SZERINT a dél-afrikai Egyesült Államok képviselőházában határozati javaslatban a szovjet konzulok kiutasítását követelték. azzal a megokolással, hogy működésük káros az országra. A belügyminiszter ellenzésére a ház ugyan elutasította a javaslatot, de igen kis többséggel s így az ellenék folytatja mozgalmát a szovjet képviselők kiutasítására.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!
Korlátolt példányban még kapható
Michel Európa
Bélyegkatalógus
1943. évre
5 P. 33 fillérért

az „Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékiek megrendeléseit utánvétellel is elintézzük.

ADAKOZZUNK

a 99.000 sz. esetiáron

a Felműveltség Korányzóné teli székelykislány!

HIREK

Magyar hősök

Rettenhetetlen személyes bátorságával és kiváló harcászati érzékével tüntette ki magát Vezér Árpád főhadnagy, egyik honvéd gyalogzászlóalj segédtisztje.

Zászlóalja 1942 március 23-án Gomolya községet támadta. A támadás igen nehezen nyert teret az ellenség pusztító tüze miatt, majd pedig teljesen elakadt. Vezér főhadnagy ekkor két gyalogos hírvívőjét maga mellé véve, saját elhatározásából vállalkozott arra, hogy az ellenség átkarolása végett felderíti az ellenség szárnyát. Ennek végrehajtása közben egy bolsevista raj állotta útját váratlanul s az nyomban reáért a főhadnagra és embereire.

Vezér főhadnagy az aránytalan túlerővel szemben is felvette a küzdelmet, annak rajából két bolsevistát lelőtt, majd pedig kéziránátharcba keveredett támadóival. A három magyar elszánt harcosnak eredményeként több vörös katonát megsebesült, társai pedig megfutamodtak.

Vezér főhadnagy ekkor tovább folytatta felderítő vállalkozását. Sikertelen megállapítania az ellenség balszárnyát s nyomban hozzálátott ennek megtámadásához is. Vakmerő közelharcban kiverte a község szélső házaiban lévő ellenséges csoportokat s ezzel megingatta a zászlóaljjal szemben lévő bolsevista erők ellenállását. Zászlóalja a továbbiakban kevés veszteséggel fejezhette be támadását.

Vezér főhadnagy résztvevő a község megtisztításában is s a pincék és padlások átkutatása során több foglyot ejtett.

Az Erdélyi Párt értekezletét tart Biharpuszókiban. Nagyváradról jelentik: Az Erdélyi Párt biharmegyei tagozata március 15-én délután választmányi értekezletet tart Biharpuszókiban. Az értekezleten Árvay Árpád és Szabó János képviselők beszámoló beszédet tartanak. A képviselőket több központi pártvezető is kíséri a beszámolóra.

ÚJ TISZTISKART VÁLASZTOTT A MAGYAR SAJTÓTUDOMÁNYI TÁRSASÁG. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Sajtótudományi Társaság tisztújító közgyűlésén a távozó Hlatky Endre dr. helyébe elnökké választotta Egyed István dr. egyetemi tanárt. Al-elnök Elek Dezső egyetemi c. rendk. tanár, miniszteri osztálytanácsos és Máthé Károly egyetemi magántanár. Főtitkár Dezső Béla, a Nemzeti Múzeum hírlaptárának vezetője. A 12 tagú választmányban legkiválóbb sajtójogászok és sajtótörténészek foglalnak helyet. A közgyűlés a társaság tiszteleti tagjává választotta Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminisztert, Kolosváry Borcsa Mihályt az Országos Magyar Sajtókamara elnökét és Hlatky Endre dr. főispánt, pártfogó tagjává pedig dr. Dániel Áront, a Sajtókamara ügyvezetőt.

A BAROSS NŐI TÁBORÁNAK HUSVAGYOKEDDI TEAESTÉJE. Kedden este 7 órai kezdettel husvagykédai alkalmából táncol egybekötött jótékony célú teaestélyt rendez a Baross Szövetség kolozsvári fiokjának nőtáborára Lebecz Józsefné elnöknő vezetésével. A teaestély háziasszonyi teendőit a nőtábor tagjai látják el. A hangulatosnak ígérkező teaestély tiszta bevételét a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére fordítják. A Baross husvagykédai teaestélye iránt számos érdeklődés nyilvánul meg, s így előreláthatólag a Baross Szövetség Deák Ferenc-utcai bálterme helyisége zsúfolásig megtelik.

KOLOZSVÁR VÁROS ÉS KOLOSZVÁRMEGYE VÖRÖSKERESZT EGYLETE folyó hó 5-én tartotta választmányi ülését dr. Jelen Gyula vöröskereszt erdélyi rész főmegbízott elnökletével. Az elnökség ismerte meg az egyesület 1942. évi tevékenységét, amelyből különösen kiemelendő a kolozsvári 316-os Vöröskereszt tábori kórház felállítása. Egyébként a választmány folyó ügyeket tárgyalta. A közgyűlést az egyesület 1943. évi március hó 21. napján délelőtt 11 órakor a városháza üléstermében fogja megtartani.

Parkettezési

munkákat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentgyörgy-ház-utca 1. (Sebők-cukrászda)

KORMÁNYZÓI KITÜNTETÉS. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére kiálván értékes és eredményes szolgálatát dr. Szilágyi Ernő államtitkárnak a Magyar Erdemrend Középkeresztjével a csillaggal, továbbá fardhatatlan és igen értékes szolgálatokért dr. Csák László miniszteri osztálytanácsosnak a Magyar Erdemrend Tiszti Keresztjét, dr. Balogh Ferenc miniszteri titkárnak a Magyar Erdemrend lovagkeresztjét adományozta. (MTI.)

Biztosították a dohányzók zavartalan kielégítését

A dohánygyártmányok arányos elosztásának tárgyában kiadott rendelkezéssel kapcsolatosan téves híradások láttak napvilágot. E híradások szerint a dohánygyártmányokból az árusok és így természetesen a fogyasztók között is lényegesen esőkkenített mennyiséghez jutnak. Ez a híradás a rendelet félreértéséből származhatott. Ez a dohányárusok kérésére kibocsátott rendelet csupán arra vonatkozik, hogy az intézkedések, hogy az egyes dohánygyártmányokat a dohányárusok között az 1941. év utolsó negyedének forgalma arányában osszák szét és elkerüljék azt a rendellenességet, hogy az egyes gyártmányokból éppen

NYUGTÁZAS. Az utóbbi 24 órában az alábbi szerzetesadományok érkeztek be szerkesztőségünkbe: A kir. javított nevelőintézet alkalmazottai 42 pengőt küldtek a hadbavonultak hozzátartozói részére. Özv. dr. Mártonffy Jánosné, Nits János koszorúnevelője címen 20 pengőt küldött a Vöröskereszt részére. Gotthard Ferenc kolozsvári lakos 10 pengőt küldött ugyancsak a Vöröskereszt részére. Az összegeket rendeltetési helyükre juttatták.

ott mutatkozzék hiány, ahol kelendők, viszont más árudákban ugyanazok a gyártmányok hiában lennének raklárakon, mert a közönség azon a környéken más fajtákat keres. Kizárja továbbá a rendelet a közelmúltban tapasztalt és hiányt előidéző okotlan halmozást. Így tehát a kiadott rendelkezés épp a fogyasztó közönség érdekét szolgálja. A dohányjövődék gyártási előirányzata szerint egy a szivarok, mint a szivarok, dohányok előállítására lényegesen meghaladja az 1941. év utolsó negyedének átlagos fogyasztását. Ezek az intézkedések a jövőre nézve biztosítják a rendes dohányárusüzemű zavartalan kielégítését.

Egyesítik a marosvásárhelyi sportegyesületeket. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi Emese Sport Egyesület, vitéz Máriaffy Lajos elnökletével vasárnap tartotta meg közgyűlését a kulturpalota kistermében. Mikó László főispán napirend előtt szólalt fel. Beszédében kiemelte azt a fontos hivatást, amelyet a sportolók a megszállás nehéz éve alatt kiejtettek. A főispán átnyújtotta vitéz Máriaffy Lajosnak az ÖSK díszmédvét. Máriaffy Lajos válaszában kiemelte, hogy a kitüntetésben nemcsak saját személye, hanem a marosvásárhelyi sportolók kitüntetésének tekint. A beszámoló után tisztújítás következett. A közgyűlés teljes egészében a múltévi vezetőséget választotta meg. Az indítványokból Máriaffy Lajos azt javasolta, hogy a marosvásárhelyi sportegyesületeket egyetlen sportegyesületbe tömörítsék, mert így olyan eredményeket lehetne elérni, amely országos viszonylatban kiemelkedő lenne.

EMLÉKKÖNYVEK, VENDÉKKÖNYVEK nagy választékát találja az „Ellenzék” könyvesboltban.

Egy miskolci kereskedő rejtélyes öngyilkossága Kolozsváron

Mit állapított meg a vizsgálat a Kajántó-úti vasuti töltésen történt borzalmas öngyilkosságról?

KOLOZSVÁR, március 9. (Az Ellenzék munkatársától.) Két megdöbbentő öngyilkosság történt az utóbbi 24 órában Kolozsváron. Hétfőn a déli órákban a Mikes Kelemen-utca 7. szám alá hívták ki a mentőket.

Bartha Sándor 35 éves miskolci illetőségű kereskedő kolozsvári ismerőseinek lakásán megmérgezte magát.

Tették a házbeliek idejében észrevették s azonnal értesítették a mentőket, akik a helyszínen gyomormossást alkalmaztak. Dr. Bartha Sándor állapota az első orvosi segélynyújtás után is változatlanul súlyos maradt.

Az orvosi vizsgálatnak egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy az életunt férfi mivel mérgezte meg magát, a jelek szerint azonban az ismeretlen méregből nagy mennyiséget vett be. Bartha Sándor Miskolcra jött Kolozsvárra és itt a Mikes Kelemen-utca lakó ismerőseinél szállott meg. Vasárnap este kijelentette, hogy hétfőn korán akar felkelni, mert „életbevágón” fontos dolga lesz. Éppen ezért a házbelieknek feltűnt, hogy miskolci vendégük még délelőtt 11 órakor sem jelentkezik s az ajtója zárva van. Miután többszöri kopogtatásra és zörgetésre sem nyitotta ki, feltörték az ajtót s ekkor látták, hogy Bartha Sándor eszméletlenül fekszik ágyában. Az életunt miskolci kereskedő több bucsulevet irt tetteinek elkövetése előtt, de leveleiben sem ad magyarázatot öngyilkosságának okáról. Egyik levelében, amelyet a hatóságokhoz intézett, kéri, hogy holttestét ne boncolják fel, mert önkéntelenül végezték. A mentők első segélynyújtás után az öngyilkos kereskedőt beszállították a klinikára. Állapota rendkívül súlyos.

A másik megrendítő öngyilkosság a Kajántó-úti környéken húzódo vasuti töltésen történt.

Tegnap a Kajántó-út járókelői megdöbbenve látták, hogy

egy ismeretlen egyén a teljes sebességgel robogó mozdony elé vetette magát s a kerekek a szerencsétlen embert darabokra tépték.

A nyomban megtartott helyszíni hatósági vizsgálat azt állapította meg, hogy az öngyilkos férfi Bárbosz János. Ruhájának zsebében ugyanis erre a névre szóló személyazonossági igazolványt találtak. Ugyanakkor azonban jelentkezett egy Szentgyörgy-téren lakó munkás, aki elmondotta, hogy

az öngyilkos férfit Hercz Miklósnak hívják s ugyancsak 40 éves, de nem számosalvi napszám, hanem néhány hónappal ezelőtt, mint menekült jött Kolozsvárra Romániából.

Pár nappal ezelőtt a Szentgyörgy-tér 11. szám alatti házban bérelt magának lakást és ottan találkozott össze. Tegnap reggel azt mondta Hercz Miklós neki, hogy menjenek együtt sétálni, de gyanus volt, hogy Hercz minden holmiját összecsomagolta és úgy indult el. Amikor a Kajántó-úti vasuti töltéshez közeltek, Hercz futásnak eredt, úgyhogy még beérte a robogó mozdonyt, amelynek kerekei halálra gázolták.

A rendőrség most abban az irányban folytatja a nyomozást, hogy voltaképpen kivel is azonos az öngyilkos: Bárbosz Jánossal-e, vagy pedig Hercz Miklós romániai menekülttel? A szemtanú elbeszélése szerint azonban minden jel arra mutat, hogy Hercz Miklós 40 éves délvidéki menekült volt az öngyilkos. A tragikus sorsa férfi holttestét beszállították a bonctani intézetbe s a rendőrség már a temetésre is megadta az engedélyt, de ettől függetlenül az ügyben tovább folyik a vizsgálat.

Rendőrségi bűnügyi napló

KOLOZSVÁR, március 9. (Az Ellenzék munkatársától.) A rendőrségi bűnügyi naplójában az utóbbi 24 óra eseményei közül az alábbi adatokat találjuk:

Rozs László Hosszupatak hírtér 8. szám latti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a telkén összegyűjtött szénáját ellopta. Az anyagi kár 250—300 pengő. — A rendőrség tegnap átadta az ügyészségnek Cziriák István 32 éves, többszörösen büntetett lakás- és foglalkozás nélküli napszámot. A rendőri nyomozás megállapította, hogy Cziriák István egy Kimpán János nevű Fenesi-úti lakos nyarikonahájából közel 500 pengő értékű holmit, köztük cipőket, zsákokat és ruhásműveket lopott el.

A rendőrség tegnap is tovább folytatta a lakásbejelentési razzziát a város egész területén. Ezzel a legutóbbi razzzával kapcsolatban is számos előállítás történt.

AZ ERDÉLYI HELIKON MÁRCIUSI SZÁMA közli Bánffy Miklós „A mecénás a művészetben” című tanulmányát, amelyet a kolozsvári szabadegetemen olvasott fel s amely új szempontokkal és sok új adattal világít rá az érdekes kérdésre. Közli a szám a fiatalon elhunyt nagy erdélyi versművész, Sida Jenő „Vers a sétatérrel” c. hátrahagyott művét, amelyben új műfajt próbált ki. Tamási Áron új novelláját, amelyet székfoglalóul olvasott fel a Kisfaludi Társaságban. Kovács László a legendás székely ügyöntörő, Gábor Áronról és a háromszéki székelyek 1848—49-es önvédelmi harcáról is tanulmányt. Őnálló részletek közül a folyóirat „A tordai gyűlésen” címmel Nagy Jenő sajtó alatt levő regényéből, Pávay Mihály novelláját, Szemler Ferenc és Gyimesi József verseit közli még a folyóirat főrésze. A szemlében és kritikák rovatokban nagyobb cikkeket írtak Tompa László, Ficzy Dénes és Szabó István. Kiseb cikkeket és kritikai beszámolókat írtak a számba János Andor, Lovass Gyula, Paku Imre, R. Nagy András és Lakatos István. Az Erdélyi Helikon címe, ahova előfizetések és megrendelések küldendők: Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. I. Budapesti főbizományos: R. K. Irodalmi Intézet R. T., Budapest, V. Vadász-utca 16.

A kolozsvári „Gyopár” Turista Egyesület vezetősége felkéri tagjait, hogy a március 15-i nemzeti ünnepre való kivonuláshoz minél nagyobb számban jelenjen meg az egyesületi helyiségében. A felvonulás időpontját tagjainak tudomására hozza.

A M. KIR. POSTAVEZÉRIGAZGATÓSÁG KÖZLI, hogy a hadigondozási bélyegek kelendőségének fokozása céljából április 1-től a budapesti 4., 5., 62. és 72. számú postahivatal a bélyegzőgépeken „Használja a hadigondozási bélyegeket!” feliratú betétet, a budapesti 4., 62. és 72. számú postahivatal pedig még ezenkívül ugyanilyen feliratú kézi hengerbéllyegeket is használ a feladott küldemények egy részének bélyegzésére.

Kolozsvár thj. sz. kir. város közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága. Szám: 1332—1942. kb. A HITLER-TÉR 17. SZ. A. 4838. HRSZ. INGATLAN KISAJÁTÍTÁSA. A magyar királyi államvasutak kérésére a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ur kisajátítási jogot adott a kolozsvári 7141. sz. tjkben 4838. hrsz. alatt felvett és a Hitler-tér 17. szám alatt fekvő ingatlan igénybevétele és elfoglalására. Az ingatlan özv. Kopár Bogdán szül. Vikol Teréz, Kopár Imre, Kopár Erzsébet és Kopár József tulajdonja. Kolozsvár thj. sz. kir. város közigazgatási bizottsága kisajátítási albizottságának küldöttsége az ügyben 1943. évi március 20-án délelőtt 12 órakor a helyszínen fog eljárni. Értesitem az érdekelteket, hogy a kisajátítási terv és összeírás a városháza 35. számú szobájában megtekinthető. Felhívom az érdekelteket figyelmét arra a körülményre, hogy a kisajátítási küldöttség a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. Kolozsvár, 1943. február 20. Dr. Inczédy-Joksmán Ödön sk. főispár, elnök.

BÖRNOTESZK, BÖRTÁRCÁK minden színben és minőségben az „Ellenzék” könyvesboltban kaphatók. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

Az olyan egyének, akinek belműködése elégtelen s ezért eszmélete meg van zavarva és aludni nem tud, améllyen korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűzet éhgyomorra inni, mert ennek hashajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!!

NYILT-TÉR

Ezen rovat a latti közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szűcs György, megvásároltam Sióviits Emánuel Kandó K. utca 17. szám alatti üzletét. Felkérem hitelezőt, hogy 8 napon belül jelentkezzen, ezen időn túl követeléseket nem vállalom. Vasut-utca 15. szám. 0736

A magyarság lelki egysége

Irtá: RAVASZ LÁSZLÓ m. kir. titkos tanácsos,
dunamelléki református püspök

Ravasz László dunamelléki református püspöknek a Pester Lloydban, Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpáti nagyerdekesü cikkére adott válaszával ezúttal bocsájti az Ellenzék olvasóinak rendelkezésére.

A Pester Lloydban nagyjelentőségű cikk látott napvilágot. Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpáti: „Der seelischen Einheit des Ungartumes entgegen” című cikke. Kelemen Krizosztom bármilyen témáról nyilatkozik, az egész ország figyelmét szelvi. Mennyivel nagyobb figyelmet érdemel az ő fejtegetése akkor, ha egyik legizgalmasabb, leginkább életbevágó és legkényesebb magyar kérdéssel beszél: arról, hogy miképpen állítható helyre a magyar léleknek az az egysége, amelyet a XVI. század egyházi válsága kettészakított. Nem azt kereste, hogy ezért a meghasonlásért kit terhel a felelősség, ezt ő is, mi is rábizzuk a történetírásra, hanem az a foglalkozott, hogy a lelki egység helyreállítása miképpen gondolható el. Meg vagyok róla győződve, hogy egyetlen komoly magyar ember sem tartja ábrándosnak ezt a tervet és senki sem tér napirendre felette azzal, hogy egy fecske nem csinál tavaszt. Tavaszt nem csinál, de társat talál s jelenti a többi fecskét s a tavasz ígérteit.

A kérdés természetéből következik, hogy végleges és konkrét feleletet — legalább most még — nem lehet adni rá. Egy ezért történelmi, talán nehezebb összerakni, mint amilyen nehéz volt a megépítése. Az egyház szét szakadása egy majdnem kétezer esztendő történelmi folyamat eredménye s egységének helyreállítására még akkor is kellene jó másfélszer esztendő, ha elfogadjuk, hogy helyreállítani annyi időbe kerül, mint szétbontani.

A keresztény egyháznak jelenleg három nagy történelmi egysége van, amely a keresztényeknek csak egy-egy részét foglalja magába, de elvben mindenkit fenntartja az egységesre való igényt. Ez a három: a római katolicitás, az ortodox katolicitás és az evangéliumi katolicitás. Világvonatkozásban tehát ennek a háromnak közösségéről és egységéről volna szó. Igaz, hogy minket és az említett cikk illusztrációs íróját is elsősorban a római katolicitás és az evangéliumi katolicitás érdekel, de világosan tudjuk a történelemből, hogy éppen a kereszténység nagy kérdései mindig világösszefüggésben jelentkeztek s egyes országok külön-külön, önmagukban nem tudták azokat megoldani.

Azt is meg kell állapítanunk, hogy a kereszténység egységének helyreállítására irányuló kísérletek eddig nem vezettek célra. Nemcsak azért, mert minden katolicitás az egységet úgy képzelte el, hogy a másik kettő térjen át az ő álláspontjára, ez pedig műveltségünk tektonikája miatt már lehetetlen, hanem azért is, mert a megoldási kísérletek — igen sokszor — nem a nagyobb egységet idézték elő, hanem megkülönböztetéseket, esetleg meghasonlásokat okoztak az egyes nagyobb egységekben vagy legalább azzal fenyegették. Mikor két egyházat egyesítenek rendszeren három lesz a kettőből, mert csak egy réteg egyesül, a többi még erősebben megmarad a maga különállásában. Nem lehet eldönteni, nem azok-e a buzdítók, hívebbek, komolyabbak, keresztényebbek, akik ősi hitük és százados különállásuk mellett kitartanak.

De nehéz a kérdés azért is, mert nem a világosan előtűnő az az út és az a módszer, amelynek követése mellett célt érhetünk. Azt az ismeretes utat nem választhatjuk, amelyik abból indul ki, hogy minden valóság isteni magva, lényege azonos, mert az Isten létének, a lélek halhatatlanságának s a legfőbb jó eszméjének az ismeretéből és szorgalmából áll; ezenkívül minden egyéb papi találmány és idegen toldalék. Ez a felfogást ismerjük a XVIII. század religio naturalis-ából és tudjuk róla, hogy vallásnak is gyenge volt, nemhogy kereszténységnek. Ezért a tanításért egyetlen egy egyház sem adja oda a Szent-háromság, Krisztus-királyság, a Szentlélek háztartásáról és az egyház anyai szorgalmáról hirdetett tanításait. Megpróbálták az egységet gyakorlatban létrehozni egyes hívők és csoportok között, bizonyos misztikus-pietisztikus vallásos mozgalmak szöszöböl. Eszerint a kereszténység lényege a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat s ha ez megvan, tökéletesen mindegy, ki melyik egyház külsőségei között ad néha példaadás okából liturgiális kifejezést annak a személyes hitnek, amelyet igazában a hozzá hasonló hitűek kis csoportjában tud átélteni.

Végül azt is előre megmondhatjuk, hogy nem lesz lelki egység abból a teológiai erőfeszítésből sem, amelyet tiszteltreméltó tudós férfiak fejtenek ki avégből, hogy a tudományos megismerés eszközeivel pontosan megállapítsák: mi az, ami különböző keresztény egyházban közös, mi az, ami eltérő és ezek mennyiségben és minőségben hogy viszonylanak egymáshoz. Nem sikerül azért, mert a teológiából még sohasem született valóság. Vallás csak inspirációból születik és teológia csak vallásos meggyőződésből. Nem is sikerülhet azért, mert a tudományos megismerés természeténél fogva különböztet, az ismeret a differenciálódás irányában halad; összefogni, integrálni csak nagy, szenvedélyes meggyőződések, pátoszok tudnak. Végül azért sem, mert nagy kérdés, hogy amit tudósok dolgozószobájukban kitalálnak, meggyőző-e az emberek lelét, lesz-e annak követője? Nagy a valószínűség arra, hogy ezek a finom tu-

dományos megkülönböztetések nem érdeklik a hívő embert, a közömböst, vagy hitetlent meg éppen nem.

Még sem szabad feladni a reményt az egyházak egyesítésére.

Nem lehet feladni azért, mert szükség van rá. A kereszténységet a maga egységében támadják olyan erős szellemi áramlatok, amelyekhez képest gyenge fuvalhat volt a gnoszticizmus, vagy az iszlám. Szükség van rá, mert minden egyház keretei között mérhetetlen nagy a közömbösöknék, vagy a tagadók száma. Az, hogy most itt-ott a korszerlem nem kedvez nekik vakmerő megnyilatkozásaikat a hatalom talán el is fojtaná, ne rigasson abban a hiszemben, hogy minden keresztény egyháztag lélekben is keresztény. Kerítéseink belül a felszín alatt egy óriási pogányság duzzad és pöffeszkedik s bármikor fordulhat úgy a világ, hogy felemeli fejét a Krisztus királysága ellen, mint a Jelenések könyvében a tengerből feljövő hétfejű fenevad. Szükséges harmadszor azért, mert hiánya más, nagy, egyetemes kérdéseknek okoz szörnyű kárt. Jöhet olyan idő, amikor a magyarság a maga élet-halál harcában kettőzött erővel tudna megállni, ha belső békéjét és lelki egységét felekezeti elentétek nem gyöngítik. Jöhet idő, midőn a nyugati művelődés, a keresztény humanitás védelméért nagyban előmozdítaná a védelmezők táborában a végső spirituális kérdésekről való egységesebb meggyőződés.

De nemcsak szükséges, hanem lehetséges is. Lehetséges mert minden egyház egybehangozóan vallja, hogy Krisztusnak csak egy közössége anyszentegyháza lehet. Az una sancta catholica ecclesia a kereszténységnek közösen vallott alapvető tanítása, mert a közös kijelentés mélységeiben gyökerezik. Mikor tehát az egyházak egységéről beszélünk, Krisztus tanításának alapján állunk és mikor ezt az egységet szolgáljuk, vagy lehetőségeit keressük, az ő parancsának engedelmeskedünk. Miféle lépéseket lehet az irányba tenni?

Az első lépés: tartunk bűnbánatot. Ne egy mást vádoljunk, hanem magunkat. Ne azt nézzük mennyiben felelős a másik a szakadásért, vizsgáljuk meg, nem vagyunk-e mi is felelősek érte? S mivel, hogy mi is felelősek vagyunk, mert a szakadás nem egyes emberek kivételes tévedéseinek és hibáinak volt a következménye, hanem a megromlott emberi szellem nyomorúságának, az eredendő bűnnek a következménye: nincs addig menekvés e mélységből míg a bűn megismerésével, megvalósítással szánásával bűnösével és jövátételi szent fogadalmával el nem készülünk arra, hogy bűnünket megbocsássa az örök kegyelem.

Második lépés volna a lelki egység szükségességének felismerése és megvallása. Kijelentése annak, hogy önmagunkban nem vagyunk elegendők, hiányzik belőlünk a másik rész, az egésznek van igaza s mi csak egy rész vagyunk. Annak a meglátása, hogy egyedül nem vagyunk elegendők, csak együtt tölthetjük be ezent hivatásunkat.

Harmadik lépés az volna, hogy igyekezzünk egymást jobban megismerni és próbáljuk meg egymást megbecsülni. Minden keresztényen egyház a maga lelkipásztorainak nevelését apologetikus szempontok szerint végzi. Ez azt jelenti, hogy a saját tanításairól való meggyőződésével együtt jár a másik egyház tanításainak a megcáfollása és az elvetése. Ez eddig helyes is. De egészen más lelkelitűvé válik az ifjú lelkipásztori nemzedék, ha ez a nevelés arról győzi meg, hogy a szembenálló pártban a lelki tanítók vagy ostobák, vagy gonoszok, mert ördögi tevélységeket tanítanak, vagy pedig arról győződnek meg, hogy a szembenálló sereg atyái és szentjei nagyszerű erőfeszítéssel közelítették meg az igazságot, de éppen az a kis rész, amely az ő futásukat a megérkezéstől elválasztotta, adja az illető egyház többletigazságát s ezzel az igazságot teljesíti.

De nemcsak egymás tanítását kellene jobban megismernünk és megbecsülnünk, hanem egymás személtét is — a kritika jogának teljes fenntartásával. Nem lehet egyszékes az a közélet, ahol két keresztény lelkipásztor, tudós vagy nemzeti nevelő ellenségesen tekint egymásra s kerül a mindig fagyossá váló személyes találkozást, pedig mind a kettő izzó magyar, hívő keresztény. Emelkedett szellemű ember s azonagy nagy keresztény műveltségnek tudós ismerője és továbbplántálója.

Ha ezen a téren bátor kezdeményező lépéseket teszünk, ha nem félünk egymástól s megismerjük önmagunk szent meggyőződését annak a feltételezésére, hogy az elenkező tanítás meghallgatása és megismerése nemhogy veszélyeztetné, hanem még jobban megerősíti hitünket: vállalkozhatunk arra, hogy elveink tökéletes fenntartása mellett próbáljuk körvonalazni: mi következik a kereszténység egyetemes tanításából a mai világhelyzetben és a mai magyar adottságban — egy olyan közös program, melyet minden magyar keresztény ember elfogadhat. Ezen a téren érhet minket örömdetes meglepetések. Lehetne rólunk egy csomó látszat, kiderülhetne, hogy nem is vagyunk olyan rosszak, mint amilyen a hírünk s talán az is megeshetne, hogy olyan kérdéseket, amelyek eddig elválasztottak minket, merőben jelentékteleneknek találunk. Elképzelem azt, hogy a keresztény kérdésben, áttérések, az egyházfegyelm gyakorlatában való együttműködés téren házassági és elválasztási ügyek szabályozásánál sokkal több pontban találunk egymásra, mint ahogy azt most elképzelni tudjuk. A katolikus egyház nagyszerű rendszerbe foglalta a kereszténység szociális tanításait, ugyanezt kidolgozta s ha nem is foglalta egységes rendszerbe de az alapelveket tisztázta és ez alap-

elveknek a nagy szociális és szociáldemokrata tanításokhoz való viszonyát már rendezte az evangéliumi lbeo ógia is. Ennek kettőnek az összehasonlításából kiderülne, hogy, ha az elvi megalapozás, mondjuk a teológiai anyaméh, amelyből minden elmélet származik, más is és sokszor élesen különböző: magára a konkrét tennivalóra nézve lehetséges a tökéletes egyetértés. Az, hogy a házasság szakra mentom, vagy nem, teológiai kérdés; de hogy mi kell tenni egy faluban az egyke ellen, vagy mit kell tenni az egyke ellen a törvényhozásban, olyan kérdés, amelyben tökéletesen egyetérthetünk. Más a tanításunk az egyháztól, de a felekezeti iskoláknak az államkormánnyhoz való viszonya azonos probléma mind a kettőnknek. Itt maga a közös munka mutatná meg a lehetőségek határait és a követendő utak irányát. Ha őszintén hozzáfognánk s látnánk az áldást, ami belőle következik, hahamatosan csodálkozva gondolnánk vissza arra a hosszú időre, ami az élet sürgetése mellett eltelt, anélkül, hogy ilyesmit megpróbáltunk volna.

Végezetül mindez olyan dolog, amiért lehet imádkozni. Az egységhez vezető utat megismerli a belátás, táplálja a jóakarát, de céhoz csak az imádkozás juttatja. Imádkozni akkor is lehet, amikor még nem próbáltuk meg az első lépést s akkor is, sőt akkor igazán, amikor az első kísérletek után csalódások értek. Imádkozni egy ügyért, amelyet olyan nagyra tartunk, hogy a mi világunkban éppen nagysága miatt lehetetlennek látszik, különösképpen kell, mert ezzel azt valljuk meg, hogy az ügy Isten ügye, nem mi hajljuk végre a magunk erejéből, hanem ő adja meg nekünk ajándékul, mikor megéri rá a szívünk s mindezt egyedül az őve a dicsőség.

Az imádkozó lélek előtt kiderül azután az a nagy titok, hogy ez az egység tulajdonképpen megvan kezdetől fogva, csak el van rejtve a mi szemünk előtt. Megvan úgy, ahogy a tavasz el van rejtve a téli álmot a'vó erdő gyökereiben, ágában és rügyeiben. Megvan úgy, ahogy a földbe vetett gabonamagban el van rejtve az eljövendő tavaszok kalásztengere. Megvan úgy, ahogy a földi élet látható, viszonylagos, tört világa mögött a főtt el van rejtve, a hit számára felajánlkozólag egy láthatatlan világ dicsőséges rendje. El van rejtve, mint ahogy az emberi nemzetség fizikai és lelki egysége el van rejtve a rettenetes elentétek ádáz gyűlölete, rablói, erőtmenyei, vagy romhalmaza alatt, pedig letagadhatatlan valóság.

S az a csodálatos dolog, mikor két, vagy három ember szeme előtt feltűnik ez a titok, bennük s abban, amit látnak és abban, amit szólnak, ez a láthatatlan és megígért egység egy pillanatra megvalósul, mint az eljövendő megvalósulásnak részserint való, töredékes záloga. Ezért volt drága karácsonyi szö gálat Pannonhalmi főpátiának nagyszerű bizonyíték. Abban a viselkedésben, amit keltett, már egy darabkát meg is valósított abból, amit jövedőlt és ígért.

Fizikailag megbélyegzik Romániában az állam ellen vétőket

BUKAREST, március 9. A román hivatalos lap legutóbbi, március 3-iki száma közli Antonescu államvezető rendeletét, amely biztonsági intézkedéseket léptetett életbe a közrend, a közbiztonság, a közérdekek és nemzetgazdaság védelmének érdekében. Az államvezető rendelete értelmében kényszerlakást jelölnek ki a legalább 3 hónapi fogháza elítelt zsidók számára, akiket áldrágitás és szabotázs miatt állítanak bíróság elé. Ugyancsak kényszerlakást jelölnek ki azoknak a zsidó áldrágitóknak is, akik legalább hathónapi internálótáborra voltak ítélve. A katonai és polgári ügyészségnek a meghozott ítéleteikről másolatot kötelesek küldeni azonnal a belügyminisztériumnak, amely aztán kijelöli a kényszerlakhelyet. A belügyminisztériumnak arra is joga van, hogy ha a közrend vagy az állambiztonság érdeke megkívánja, ne csak az elítelt zsidóknak, hanem családtagjainak is kényszerlakhelyet jelöljön ki. Ennek az új rendeletnek szempontjából zsidókat tekintik azokat is, akiknek csak egyik szülőjük volt zsidó, tekintet nélkül arra, hogy ők vagy szüleik kikeresteltek-e, de azt sem veszik tekintetbe, hogy idegen állampolgárok-e.

Mindazok a román állampolgárságu zsidók, akiket a fentebbi módon és okok miatt elítéltek, azonnali hatállyal elvesztik román állampolgárságukat. Az állampolgárságukat vesztett zsidókat büntetésük letöltése után kiutasítják az országból.

Ugyanígy visszavonják az állampolgárságot azoktól a nemzsidó elíteltéktől, akik örökbefogadás, vagy törvényesítés útján szereztek állampolgárságot, vagy akiknek szüleik jutottak ilyen módon román állampolgársághoz. Büntetésük letöltése után ezeket is kiutasítják az ország területéről. A rendelet egész sereg intézkedést tartalmaz

maz a kisebb bűnöket követő zsidók internálótáborba való szállítására vonatkozólag és általában jóval megszigorítja az eddig megállapított büntetéseket.

De nemcsak kizárólag a zsidók ellen irányul Antonescu államvezetőnek ez az új rendelete, hanem azok ellen a nemzsidók ellen is, akik a közbiztonságra veszélyt jelentenek, vagy nincs állandó lakásuk és becsületes, állandó megélhetésük. Ha ezek valamelyik legalább három hónapi fogháza itéltek, az ítélettel egyidejűleg a munkatáborba való szállításukat is kimondják a büntetés kitöltése utána. A munkatábor internálás két évig is terjedhet, de súlyosabb esetekben az 5 évet is elérheti. A katonai és polgári ügyészségnek minden olyan egyén ítéletét, aki közbiztonsági szempontból gyanúsnak talál, kötelesek felküldeni a belügyminisztériumnak a munkatá-

bor kijelölése végett. Az új rendelet azt is elrendeli, hogy arra az esetre, ha valamelyik elítelt megszökik, állandóan és könnyen látható jellel jelölje meg, hogy bármikor könnyen felismerhető és visszashallítható legyen. Ezt a megjelölést „tudományos eljárás”-al hajtják végre — amint a rendelet mondja —, amit külön szabállyal fognak megállapítani, mely szabályzat egyúttal a megjelölést végrehajtó szerveket is kijelöli.

A kiutasított vagy kényszerlakhelyre itelt egyéneket, ha visszatérnek az országba, vagy megszöknek kényszerlakhelyükről, halálra büntetik. Ugyanílyen büntetést kapnak, akik szökésüket elősegítik, vagy bármiképpen segítséget nyújtanak nekik. Az új rendelet intézkedései alól csak azok képeznek kivételt, akiket a frontra szállítottak.

A nemzetek együttműködéséről akarnak tárgyalni Washingtonban

STOCKHOLM, március 9. (Bud. Tud.) A Svenska Dagbladet new-yorki tudósítója illetékes amerikai helyről arról értesül, hogy a közeljövőben fontos szövetségi tanácskozás lesz Washingtonban. Az értekezlet tárgyalásának legfőbb pontja a hadvezetés és a békekötés után teendő intézkedések. Fő résztvevők: az Egyesült Államok, Anglia, a Szovjet és Kína képviselői Washingtonban arra számítanak, hogy az értekezlet új alapot dolgoz ki a nemzetek együttműködésére. Napirenden a következő kérdések szerepelnek: közösen gyakorlandó ideiglenes igazgatás rendszere a visszahódított

területeken, beleértve a megszállott és még megszállandó területeket, a vitás területek kérdésének megtárgyalása, különös figyelemmel Szovjetországra, Lengyelországra és Finnországra és a gyarmatok önállósága, valamint a légi felsőbbség kérdése a háború után.

VÁLTSUK BE A SZAPPANJEGYKET. A közellátási hivatal értesíti a közönséget, hogy folyó hó 13-ig mindenki váltsa be a december és januári kék és piros szappanjegyeket, mert ezek 14-től érvénytelenek s a szappanelosztással megbízott kereskedők nem válthatják be.

Erdély fővárosa is meleg lelkesedéssel ünnepelte a hétfői diszbemutatót a Gyöngyös Bokrétásokat

KOLOZSVÁR, március 9. (Az Ellenzék munkatársától.) A Gyöngyös Bokréta ismét Kolozsváron szerepelt és ezzel a szereplésével eddigi sikerei is felülmulta. Hétfőn este az Országos Magyar Bokréta Szövetség a Magyar Művelődés Házában az Erdélyi Lövészkerület rendezésében tartott nagyszabású bokrétás diszbemutatót a hadbavonultak hozzátartozóinak felszólítására. Tomboló sikert váltott ki az ország minden részéből idereseglett Gyöngyös Bokrétások minden egyes csoportjának a szereplése.

Kolozsvár utcáin élénkséget és kedves, új színt jelentett a Gyöngyös Bokrétások tarka csoportjainak a felvonulása. A dolgok után rohanó emberek megálltak egy pillanatra, hogy elgyönyörködjenek a magyar faj és a magyar népiélet szépségeiben. A Gyöngyös Bokrétások díszes ruhái, hangos énekei megragadták az emberek lelkét és felüdült a városi szem a magyar falu szépségeinek látásától. A délután folyamán a kolozsvári honvédek számára rendeztek előadást a Gyöngyös Bokrétások. Bevezetésül Kemecsey Jenő vezérkari alezredes rendkívül érdekes előadást tartott a honvédek mi kérdésekről. Hangsúlyozta, hogy annak találgatása helyett, hogy mikor lesz vége a háborúnak, sokkal helyesebb, ha a harcokért igyekszünk áttekinteni és a valóságos helyzetet megismerni, hogy idehaza minden ember ennek megfelelően éljen, dolgozzék és készüljön fel a biztos győzelemre. Az előadó ismertette az oroszországi téli hadjárat történetét, az afrikai és távolkeleti hadihelyzetet, majd így fejezte be nagyhatású előadását:

— A harc, mely a bolsevizmus megsemmisítéséért folyik, újabb kemény felelősséget állít bennünk. A nagy győzelmeknek mindig nagy ára volt és a győzelmekhez mindig nagy kétségbeesett helyzet után jutunk el. Ez a háború természete. A győzelemhez sok megpróbáltatásnak kell kimerülni. A katonák akarata és a vezér harcos jelleme vezet. Nincs nagyobb bűn a háborúban, mint a kishitűség, mert aki kishitű, az már el is vesztett. Az ellenes propagandahírek nem változtatják meg az eseményeket, de kételkedést hite-

nek, kishitűséget szülnek, ezért kell elkeseredett harcot folytatni a szűz propaganda ellen. A mi katonáink a nemzet megsemmisülése ellen vívják a legszentebb harcot, joggal elvárják tehát, hogy álljunk a belső frontot.

Este diszbemutató keretében megismételték előadásukat a Gyöngyös Bokrétások a nagyközönség számára is, s a régi Nyári Színház hatalmas nézőtere ezúttal is zúfolásig megtelt közönséggel, amely színni nem akaró tapsal és lelkesedéssel, meleg szeretettel ünnepelte a magyar föld minden tájáról idereseglett künni népi táncosok és énekesek színpompás, festői csoportját.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb költségnél. — Vidékről bélyegeken is beküldhetők.

VEGYES

10.000 PENGŐS MAGANKÖLCSÖNT keresek Nagyváradban levő, jól jövedelmező 100.000 pengő értékű tehermentes házam, első helyen való bekebelezésre. Ajánlatokat „Jó kamat” jellegre az Ellenzék könyvesboltjába kérek. F 222

FIGYELEM! Pál Bertalan villany- és víz-szerelő, Deák Ferenc-utca 24. szám. Telefon-száma megváltozott, 42-47. 0747
FERTŐTLENÍTŐ készülék, robbanás és engedélymentes gőzkazánnal, nagy teljesítőképességgel Markó mérnök szabadalma, Horthy Miklós-ut 10. F 359

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ fehér zománcozott vaságy, rugós betéttel, rollós íratsekény és egy női szűrke kosztum köztérmetre. Tinódi-ut 14.
VESZKE ELADÓK mindenféle antik és használt butorokat, képeket, szőnyegeket. Kossuth Lajos utca 14. szám. Régiségkereskedés, Kanyaró Pál. F

HASZNÁLT szőnyeget, képet veszünk és eladunk. „Unikum” művészeti képkeretezés, Kossuth Lajos-utca 34. F

Kolozsvár thj. sz. kir. város közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága. Szám: 143-1943. kb. A MAGYAR-UTCA 49-61 SZ. A. 4920, 4921, 4922 HRSZ. INGATLANOK KISAJÁTÍTÁSA. Kolozsvár thj. sz. kir. város közönségének kérésére a m. kir. iparügyi miniszter ur 8305-1943. XV. sz. a. kisajátítási jogot engedélyezett az „Albina” Takarékszövetkezet kolozsvári fiókjának Magyar-utca 49-61. szám alatti, a kolozsvár. 7973. sz. tjkvben A+2-4. rdsz., 4920, 4921, 9422 hrsz. alatt felvett 2 kat. hold 1152 m² területű ingatlanaira. Kolozsvár thj. sz. kir. város közigazgatási bizottsága kisajátítási albizottságának küldöttsége az ügyben f. hó 24-én déli 12 órakor fog a helyszínen eljárni. Értesitem az érdekelteket, hogy a kisajátítási terv és összeírás a városháza 35. számú szobájában megtekinthető. Felhívom az érdekelteket figyelmét arra a körülményre, hogy a kisajátítási küldöttség a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. Kolozsvár, 1943 március 5. Keledy sk. polgármester, elnök b.

MEGBIZHATÓ, komoly, megfelelő biztositókkal rendelkező pénzeszköz keresünk állandóbb alkalmazásra. Jelentkezések az Emkénél, Kolozsvár, Magyar utca 1. szám. Gy 339

15-ÉRE, esetleg azonnal is, főző mindenest keresek. Majális-utca 35., földszint. 0740
PEZTAROS kasszony felvételt. Muzsnáki és ifj. Muzsa hőgyfodrászat, Deák Ferenc-utca 6. szám. 633

ÜGYVÉDI irodai gyakornokkal rendelkező gépirónót azonnalra felveszek. Cím: Dr. Viki Ernő ügyvéd, Vörösmarty-utca 30. szám. 628

ANGRO ruhaüzem keresztny bemutatókasszonyt állandó alkalmazásra felvesz. Magyar, német, román nyelvismerettel. Erdélyiek előnyben. Havi 250 pengő és ingyen lakás. Személyes bemutatkozás 10/10 hó 17-en Budapest, Sasse-utca 16. MAGDA-SZALON. 638

FOLDMŰVELESBEN és állattenyésztésben teljes jártassággal rendelkező, 4 középiskolát végzett aranykalászos kiskapát keresünk gazdasági ellenőrzés teendőinek elvégzésére. Kolozsvármegyei Közföldi Szövetkezet, Kolozsvár, Vármezei-háza. Gy

KERESEK sürgősen betegség miatt vendéglő és kávéház önálló vezetésére garanciaképes, családos embert. Cím a kiadóban. 0765
KERESK olyan megbízható mindeneságyt, aki hajlandó Pestre jönni azonnal. Minorita-utca 7. II. emelet. 0754

UGYNÖK JUTALÉKRA megbízást kaphat. Ugyanott eladó finom hegedű, írógép, varrógép. Cím: Ellenzék könyvosztályában. 625

HELYBELI nagyvendéglő keres pénztárkezelésre oly ügyes asszonyt, vagy lányt aki ily minőségben már alkalmazva volt. Némli óvával. Ugyanott WC-hez és takarításhoz asszonyt felvesznek. Unió-ut. 21. szám. 0759

INGATLAN — LAKÁS

ELADÓ Honvéd ut 159. szám alatt két ingatlan, jövedelmez havi 250 pengő. 603

ELADÓ a Györgyalvúti villanegyedben 2 szoba, konyha, fürdőszoba és 2x1 szoba, konyhas család ház 50.000 pengőért. Villanegyedben 3x1 szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba, kamra 48.000 P. 2 szoba, konyha és 4x1 szoba 60.000 pengőért. A Rákóczi-ut villanegyedben 2 szoba, komfort 32.000 pengő. Ujjonnan épült bérház a Főter mellett üzlethelyiségekkel és komfortos lakásokkal. 225 ezer pengőért. Több bérház és családi ház vételével és eladásával megbízva: Török ingatlanforgalmi irodája, Kornis-utca 1.

BUTOROZOTT szoba, esetleg teljes penzióval, fürdőszobahasználattal, törvényezék közelebb kiadó. Cím a kiadóban. 634

ELCSERÉLNÉM központban levő 1 szoba, komfortos modern lakásomat 2 szobás, vagy 1 szobás lakásra, villanegyedben. Cím a kiadóban. 637

CSALÁDI HÁZAT keresek megvételre. Csaba vezér-utca 5. 01014

ELCSERÉLNÉM 2 szobás, komfortos, napos lakásomat 3 szobás, komfortos, napos lakással. Cím a kiadóban. 630

ELADÓ 2x2 szoba, konyha, külön 2x1 szoba 35.000 pengőért. 2 szoba, konyha azonnal átvethető. Istók iroda, Deák Ferenc-utca 11. F

RENDES házaspár keres tiszta butorozott szobát, fürdőszobahasználattal a Főter közelében „Rendes” jellegre. 0761

VILLANEGYEDBEN nem árja tisztviselő lakást, teljes ellátással keres. Érdeklődni Zápolya-ut 16., ajtó 11. 0753

KERESEK egy szobás, konyhás butorozott, vagy üres lakást, esetleg konyhahasználattal. Keresek rekamiét megvételre. Fránke Imre, Horthy-ut 35. I. 8. 0751

TISZTVISELŐ üres szobát keres belvárosban, esetleg cserél 1 szoba, konyhás lakást. Részletes ajánlatokat „Tiszta” jellegre kérek. 0706

ÁLLÁSTKERES

GYUMOLCSFAGONDOZÁST vállal okleveles szakember. Cím Segesváry cégnél, Kossuth Lajos-utca 7., Telefon 12-41. 349

BUDAPESTI borszárművelő tisztviselő, adminisztrációban és az üzletvitelben teljesen jártas, elhelyezkedne Kolozsváron. B. Gy. Budapest, VII., Garay-utca 15b. Baba és juttatás. 0764

MOST FOGADJON HÁZITANITÓT! Tanítványt (magántanuló) is) válok. „Évvégére eredmény” jellegre ajánlatokat a kiadóba kérem. 0763

OVADÉKKAL rendelkező urinő délután el-foglaltságot vállalna. „Szerényigényű” jellegre a kiadóba kér. 0758

OKTATÁS

MAGYAR, németnyelvű elemistákat, polgáristákat tanítok, német órákat adok. Fűszer-ut, Deák F-utca 24. szám. 631

Központi fűtéseket, vizellátó berendezéseket tervez és készít:

SIPOS JÁNOS

Mussolini-ut 112. szám.

MÁRCIUS

9

KEDD

SZÍNHÁZ · MOZI · RÁDIO

A nap kel 6 óra 26 perckor, nyugszik 17 óra 56 perckor. A hold kel 8 óra 13 perckor, nyugszik 21 óra 35 perckor.

A protestáns és róma. kat. naptár szerint Franciska, az ujjörög naptár szerint Szobaszi. 40 vt., az ógörög naptár szerint (február 24.) János f. m. napja van.

Emlékeztető

1918 március 9-én halt meg Frank Wedekind német drámaíró, a Haláltánc, Pandora szelen-céje, Tavasz ébredése és több nagyszerű darab szerzője.

Társadalmi események

D. u. 6 óra 15 perckor: felvinczi Takács Zoltán szabadegetemi vetített képes előadása az új klinika előadótermében (Mikó-utca 4.). Művészet, izlés és jómodor a Távolkeleten.

Szolgáltatás gyógszetárak

Szentháromság, Unió-utca 2. szám. Telefon: 20-78. Keresztes Szent János, Deák Ferenc-utca 9. Telefon: 15-68. Minerva, Wesselényi Miklós-utca 35. Telefon: 21-54. Magyar Korona Heltai-utca 3. Telefon: 27-92.

MUZEUMOK: Erdélyi Múzeum éskori, a római népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance kémiéktan. Bástya-utca 2. Nyitva 9-13 óráig.

Állatani Múzeum Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9-12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben Majális-utca 42. Nyitva: 8-13. 15-18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapokon délelőtt 8-8-ig és délután 3-8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3-9 óráig.

A KOLozsvÁRI NEMZETI SZIN-HÁZ HETI MÜSORA

Március 9, kedd 6 órakor: TURANDOT. Laczó István, a m. kir. Operaház tagja-

nak vendégfelléptével. Bérletszünet. — Operahelyárak.

Március 10, szerda fél 7 órakor: AZ UTÓD. Mihályfi Béla fellépésével. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Március 11, csütörtök fél 7 órakor: AZ UTÓD. Mihályfi Béla fellépésével. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Március 12, péntek fél 7 órakor: MÁRIA FÖHADNAGY. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Szombat délután fél 3 órakor: SZOKTETÉS A SZERÁLYBÓL. Ifjúsági előadás. Jegyeket a pénztár nem árusít.

Március 13, szombat fél 7 órakor: AZ UTÓD. Mihályfi Béla fellépésével. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Március 14, vasárnap délután fél 3 órakor: LUXEMBURG GRÓFJA. Olcsó helyárak.

Március 14, vasárnap fél 7 órakor: MÁRIA FÖHADNAGY. Bérletszünet. Rendes helyárak.

Március 15, hétfő 6 órakor: DISZELŐ-ADÁS. I. Himnusz. II. Nemzeti Dal. Szavalia Kamarás Gyula. III. UNNEPI BESZÉD. Elmondja dr. Sány Béla orvos, főútes. IV. BÉNK BÁN. Opera. Laczó István, a m. kir. Operaház tagjának vendégfellépésével. A Tíz Szervezet előadása. Jegyeket a pénztár nem árusít.

MOZIK MÜSORA:

ÁRPAD: A magyar filmgyártás kiemelkedő eseménye. AZ UTÓLSÓ DAL. Énekes, zenés, szenzációkban bővelkedő slágerfilm. Mindenkinél látni kell! Főszerepben Sárdy János, Simor Erzs, Jávör Pál

CORVIN (volt Royal): BAJTÁRSÁK. Timár József, Szilassy László, Simor Erzs, Juhász József, Harsányi Rezső. — EGYETEM: LIDÉRCFÉNY. Színes filmsoda. Csak 16 éven felülieknek.

ERDELY: A magyar filmgyártás legsikerültebb vigjátéka: MINDENKI MÁST SZERET. Főszerepben Szilágyi Szabó Eszter, Uray Tivadar, Déry Sári, Maklár Zoltán. Előadások kezdete 3, 5, 7. MÁTYÁS: ALKALOM. Főszereplők: Karády Katalin, Szilassy, Somlay, Peches, Csontos és Bilcsi. A film előtt magyar és Ufa világhíradók. Előadások 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor.

RÁKÓCZI: BEHAJTANI TILOS. Ragyogó magyar vigjáték. Fősz.: Latabár Kálmán, Bilcsi Tivadar, Vaszary Piri, Simor Erzs, Maklár Zoltán.

RÁDIO

SZERDA, MÁRCIUS 10.

BUDAPEST I.: 540 Uzen az otthon. 640 Ébresztő, torna. 7 Hírek, közlemények, reggeli zene. 10 Hírek. 4015 Zenekari művek. 1110 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 1115 Schuster Etelka gondolkodik. 1140 Palásthy Marcell elbeszélései. Felolvasás. 12 Harangszó, fohász. Himnusz. 1210 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 1240 Hírek. 1320 Időjelzés, vízállásjelentés. 1330 Honvédeink üzenete. 14 Oray tánczenekar játszik. 1430 hírek. 1445 Műsorismertetés. 15 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 1515 Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál. 1555 Flier lejtett hűtővezérek. Előadás 1620 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 1645 Időjelzés, hírek. 17 Rádiózenekar. 1740 Eszterhas István beszél Kispesztőr. 18 Honvédműsor. 1850 Hírek. 1905 Magyar nóták. 1955 A magyar irodalom regénye. A városi lélek. Felolvasás. 2015 Waldbauer-vonósnégyes. 21 Illés Endre színészportréja. 2120 Zarah Leander és Jean Sablon lemezei. 2140 Hírek. 2210 Esti muzsika. 2310 Táncczene. 2345 Hírek.

ÖNMŰKÖDŐ IRONOK. EZÜST IRONOK egy-, két-, négy színű ironbetéttel, nagy választékban az „El-len-zék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. kaphatók.

SPORT

Eddig 350 nevezés érkezett a szombaton Kolozsváron kezdődő országos asztali teniszbajnokságokra

KOLOZSVÁR. A Magyar Asztali Tenisz-szövetség a Mátyás király sporttérrel kapcsolatban

a Kolozsvári Villamosművek Sport Egyesületét bízta meg Magyarország 1943. évi asztali teniszbajnokságának a megrendezésével. A versenyeket március 13. 14. és 15-én rendezik.

Szombaton és vasárnap a Vigadó (Redout) Unió-utca 21. szám alatti nagyertermében tartják meg az elődöntőket, míg

a döntő küzdelmeket a március 15-iki nemzeti ünnepnapon a Mátyás Király Díákházban fogják lebonyolítani.

Az országos bajnokságok iránt óriási az érdeklődés. Bár a nevezési árakat csak március 10-én, szerdán este 18 órakor van, eddig mintegy 350 versenyző nevezett be az ország minden részéről a háromnapos nagy versenyre. A bajnokságok érdekessége, hogy a férfi csapatverseny győztesei egyúttal Kolozsvár város polgármestere által alapított „Mátyás Serleg” vándordíját is elnyerik.

A szombaton kezdődő országos asztali teniszbajnokságokra a versenyzők egy része meg is érkezett Kolozsvárra. Ezek között van Harangozó I., a kiváló többszörös magyar bajnok, míg ma érkezik meg a dísgyőri Farkas Gizi—Sido páros. Érdekes, hogy az országos bajnokságokon az idén is mind a hat Farkas testvér részt vesz a versenyen. A kolozsvári versenyzők, Kolozsvári Sári és Vladone Viktorral az élen, akik ugyancsak igen nagy sikert arattak a pozsonyi nemzetközi versenyen, már napok óta erős edzésekkel készülnek fel a bajnokságokra, hogy sikert hozzanak a kolozsvári színeknek.

A háromnapos országos bajnokságokon részt vesz a Magyar Asztali Teniszszövetség teljes vezérkara, vitéz Bánkúti László doktorttal az élen, aki az erdélyi asztali teniszügyekről megbeszélést fog tartani az egyesületek kiküldöttjeivel.

A Kolozsvári Villamosművek Sport Egyesülete már minden intézkedést megtett a verseny sikeres lebonyolítása érdekében, melynek ünnepélyes megnyitása szombaton délután 4 órakor lesz.

Kellő időben be kell jelenteni a mérkőzések időpontjának megváltoztatását

BUDAPEST. Az MLSz. egyesbirája tegnap felhívást intézett az NB. II. és NB. III. ban játszó összes egyesületekhez, hogy a bajnoki mérkőzések kezdési időpontjának megváltoztatása iránti kéréseiket a szövetségnek legkésőbb a mérkőzést megelőzően 10 nappal előbb levélben terjeszték elő.

A levélhez az egyesületeknek csatolniuk kell az ellenfelükhöz e célból intézett másolatát, valamint az indoklást, hogy a szövetség ennek alapján kellő időben megtehesse intézkedéseit. Az MLSz. távirati értesítéseket nem fogad el.

Csak OSK engedéllyel köthető le nemzetközi mérkőzés

Az Országos Sportközpont a napokban arra figyelmeztette az MLSz-en, valamint a többi szövetségeken keresztül az egyesületeket, hogy bármely nemzetközi mérkőzés megrendezésére a tárgyalásokat (akár írásbeli, akár szóbeli) csak akkor indíthatják meg, ha erre az Országos Sportközponttól a hozzájárulást megkapják. Ugyancsak hasonló esetben kell az OSK álláspontját kikérni annak az egyesületnek, amely külföldről kap meghívást.

Vasárnap: NAC—Ujpest

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi, 18-ik fordulójában a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

Csepelen Csepel—KAC, Nagyváradon NAC—Ujpest, Szombathelyen Haladás—Tőrekúv, Szolnokon Szolnok—Ujvidék, Dísgyőrben DiMAVAG—SalBTC, Budapest Ferencváros—Elektromos, Gamma—Szeged, Vasas—Kispest.

A legnagyobb küzdelem vasárnap a NAC—Ujpest mérkőzésén várható.

A NAC szerint a pálya volt a hibás

A NAC, amely vasárnap súlyos vereséget szenvedett Salgotarjánban 4:2 arányban, erősen panaszkodott a pályára. Krüger intéző vasárnap meglátva a pályát, a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy az országban volna olyan pálya, amely ennél rosszabb volna. Olyan ez, mint a szántóföld, tele gödrökkel, göröngyökkel. És nekünk az is kellemetlen, hogy igen keskeny, mivel csak 64 méter széles és alig 110 méter hosszú. Meg is kértem a játékvezetőt, hogy a jelentésbe vegye bele, milyen rossz a tarjáni pálya talaja...

Amint a jelek mutatják, nem is a pálya volt rossz, hanem a tarjáni játékosok. —Hogyne, hiszen elvettek a NAC-tól két pontot...

Tekézősport

A marosvásárhelyi „Attila” tekéző társaság vasárnap Kolozsvárt több barátságos versenyt játszott. Az első verseny a Corvin SE tekeszakosztályával folyt le. Győzött a Corvin 738—695 arányban. A Corvinban játszottak Mezei J., Szabó J., Csegezi G., Lőrincz J., Pataky I., Török Gy., Vass F. és Müller J. A 30 vegyesdobásos versenyben legjobbak Vass F. 121 és Mezei J. 100. Második ellenfele az Attilának a Remény t. t. volt. A 4x3 dobásos versenyben győzött a Remény 146—117 arányban. A remény csapatában játszottak: SchBáb, Vass, Kacsó, Abraham, Rostás, Kilin, Németh és Polifka. A harmadik mérkőzésen az Unió t. t. volt az Attila ellenfele és ezt is elvesztette 156—143 arányban. A győztes Unió csapatában játszottak: Vincze IV., Vincze III., Böhm, Ferenczi, Boris, Vincze II., Kubászek és Vincze I.

BÁSTYA SE—REMÉNY 3x3 dobásos barátságos verseny eredménye 116—91. A Bástyában játszottak: Borsevicsky, Koroján, Sebestyén, Balogh, Fenyedi, Nagy és Szigethy. A Reményben játszottak: Schwáb, Salamon, Püsk, Salamon, Rostás, Kacsóh, Németh és Polifka.

VILLAMOSMŰVEK—KKASE 100 vegyesdobásos barátságos hatos csapatverseny eredménye: 2180—1864. Részeredmények: Kovács 384, Incze 361, Kovács M. 336, Nagy 379, Aszalós 367, Plohl 353, Schmidt 326, Marossi 337, László 331, Pop 297, Tóth 289, Szabó 284.

KEDDEN a Mátyás király sporttér 1. számú versenyéért a következő csapatok játsza-

nak; Herkules—Minerva (Aggmenház), Remény—KKASE (Nagy F.), Székelység—Bástya (Csizmaszin), Csütörtökön MAV—KMTE (Nagy F.) Pénteken Minerva—Herkules (Wes-selényi).

AZ ERDÉLYI TEKÉZŐ ALSZÖVETSEG (ERTASZ) válogató kerete kedden a Villamosművek csapatával játszik edzőmérkőzést. Kéri az alszövetség a következő versenyzőket a pontos megjelenésre: Dobos Béla Bástya, Rárok Gyula Herkules, Árkosi Lőrinc KMTE, Vass Ferenc Corvin, Hencz Lajos, Kiss Béla MAV.

Befejeződtek Budapest egyéni birkózóbajnokságai

Buda pesten befejeződött a birkózó egyéni bajnoki verseny Budapest bajnokságáért. — Légsúlyban szabadfogású birkózásban bajnok Berczi UTE. 2 Csánki UTE. 3 Bárányi Munkás TE. Pehelysúlyban görög—római fogásban bajnok Fecske Beszkárt. 2 Zsomboti Cegléd. 3 Drávai Szigetvár. Könnyűsúlyban szabadfogásban bajnok Kály László WMTK. 2 Tóth Miklós WMTK. 3 Bakos MAC. Váltósúlyban bajnok görög—római fogásban Sívári MAC. 2 Kály Béla WMTK. 3 Hidasi Testvérség. Könnyűsúlyban, a szabadfogásban bajnok Szimák. 2 Ferencz Beszkárt. 3 Czizzi WMTK. Félnehézsúlyban görög—római fogásban bajnok Kassay Budapesti Vasutas. 2 Ge-deon Debrece. 3 Réthy FTC. Nehézsúlyban szabadfogásban bajnok Vitéz Beszkárt. 2 Tóth István Dunakeszi. 3 Rajnai.

A MAGYAR öklövő válogatott, mint Budapest válogatottja, tegnap játszotta svájci portyájának utolsó mérkőzését Genfben a város válogatottja ellen. A magyar csapat 8:6 arányban győzött.

VASÁRNAP 132 résztvevővel Rahón országos lesikló siversenyt rendeztek 2 km. hosszú és 600 méter lejtésű pályán. Eredmények: 1 Róth József (Felsővisó MOVE) 2.13.2 mp. 2 Molitor (Magyar Síklub) 2.24.4 mp. 3 Zólyomi László főhadnagy (Magyar Síklub) 2.34 mp.

A TÖRCSAPATBAJNOKI VERSENYT a MAC csapata nyerte meg a HTVK-val szemben. 8:8 volt a győzelem aránya, de a 23:21 találatarány a MAC-nak szerezte meg az országos bajnokságot. 3 BBTE. 4 BEAC.

Körrendeletben szabályozták a kisiparosok megadóztatásának módjait

KOLOZSVÁR, március 9. A pénzügyminiszter 66.000—1943. VII. sz. körrendeletet adott ki a jövedelem- és vagyoadó, valamint az általános kereseti adó 1943. évi kivétele tárgyában. A körrendelet fontos rendelkezéseket tartalmaz és az egységes joggyakorlatot nagyban elő fogja segíteni, különösen a tételes adóztatás tekintetében, mert ezen a téren a pénzügyi hatóságok gyakorlata nem volt egységes. Az 1940. évi egyenes adóreform, a kisiparosság bizonyos csoportjára nézve, a tételes alapon való általános kereseti adóztatást léptette életbe.

A megjelent körrendelet ezen a téren sok tekintetben rendet teremt.

Az állandó adótertelek alkalmazását csak olyan iparüzőkre lehet alkalmazni, akik saját műhelyükben és csak a műhelyükben alkalmazott segéd, vagy tanonc munkájának igénybevitelével állítottak elő iparcikkeket. Ilyenek például a butoraszatlos, szíjgyártó, cipész, cipőfelsőrészkesztő, csizmadia, esztergályos, ferfiszabó, paszományos, kádár, kaptafakészítő, kocsi gyártó, bognár, kárpitos, kefékötő, kovács, kőfaragó, könyvkötő, kötélkészítő, műszerész, nőiszabó, nap- és esernyőkészítő, kötőszövő, timár, vésőműves és belyegzőkészítő, stb. Az adóznak ezen a lehetőségén nem változtat az, hogy az iparos munkája egyrészt műhelyen kívül végzi el, pl. az épületasztalos, bádógos, cég- és cimfestő, kályhás, lakatos, mulakatos, épületlakatos, mázó-lő-fényező, szobafestő, tetőfedő, üveges, ács, kőműves, villany, víz, gáz, fűtő-szerelő, stb.

Nem alkalmazható az állandó adótertelek szerinti adóztatás lehetősége az olyan ipar-üzőkre, akik nem ipari cikkeket állítanak elő,

hanem személyes szolgálatot, vagy munkateljesítményt végeznek, pl. borbély, fodrász, cukrász, fényképész, kelme- és fonalfestő, vegytisztító, kőszőrös, kővező, kutsináló, kozmetikus, mészáros-hentes, mézeskalácsos, molnár, sokszorosító, reszelővágó, sütő, szappanos, üveg-, porcellánfestő, fogtechnikus, kéményseprő, stb.

Nem alkalmazható az állandó adótertelek az olyan iparüzőkre, akik túlyomórészt nem megrendelésre dolgoznak, hanem raktárra, árusítás céljából állítanak elő ipari cikkeket, mint pl. ékszerész, arany-ézüst, bőrdísz, bőrdíszműves, fésűs, fűzőkészítő, hangszerekészítő kalapos és sapkás, keses, kesztyű, mű- és

aranyhímző, szűcs és szőrmesapkakészítő, órássz, stb.

Ha az iparos saját neve alatt ugyanabban a műhelyben, legfeljebb egy segédet és egy tanoncot, vagy segéd nélkül két tanoncot foglalkoztat és több kézműiparágat folytat, úgy adózik, mintha csak egy ipart üzne. Ha az iparos olyan haszonhajtó foglalkozást is folytat, amely állandó adótertelek alkalmazásával nem adóztatható, mint pl. a cipésziparos, cipőkereskedő is, úgy az általános kereseti adóját a cipésziparra, mint kereskedésre nézve az általános szabály szerint kell fizetni.

A körrendelet példákat sorol fel, ha valaki nem rokontermészet iparokat folytat, stb. Tételes alapon csak a képzéshez kötött szakmák adóznak. Megállapítja a rendelet miként adóznak azok a több iparüzők, akik közös név, vagy cég alatt ugyanabban a műhelyben üznek ipart, feltéve, hogy egy segéd és egy tanonc, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot foglalkoztatnak. Akik ipartestület kötelekébe nem tartoznak, tételesen nem adóznak.

Az állandó adótertelek alkalmazása szempontjából az iparigazolvány, vagy az iparengedély egyenlő elbírálás alá esik.

A körrendelet megállapítja, hogy miként adóznak az olyan iparosok, akik az elvállalt munkát egészen, vagy részben otthon dolgozó iparosoknak adják ki feldolgozásra, mint pl. a cipész, aki a cipőfelsőrészt a felsőrészkesztővel állítja elő, vagy az asztalos, aki fámegmunkáló vállalattal dolgoztat, valamint az olyan szabóiparos, aki a megrendelt ruhák egyes részeit, pl. kabátot, mel-lényt, nadrágot más-más iparossal készített el és saját iparműhelyében csak az igazításokat véggezteti saját segédjével, vagy tanonccal.

Nyitva marad pl. a kőművesiparban foglalkoztatott napszámosoknak a minősítése, illetve a nem szakképzett ipari alkalmazott (napszámos) számításba vétele a tételes adóztatás szempontjából. Az érdekeltségek ebben a tekintetben előterjesztést akarnak tenni, mert azt a gyakorlatot, hogy a nem szakképzett alkalmazott tanoncnak számítson, sérelmezik. Mindenesetre a körrendelet sok tekintetben egységes gyakorlatot fog teremteni.

LEVÉLPAPIROK, egyszerűen a legválasztékosabb kivitelű, legolcsóbban az „ELLENZÉK” könyvboltjában, Kolozsvár.

Közgazdaság

BIZTOSITVA VAN AZ ÉPÍTŐIPAR ANYAGELLÁTÁSA. Az építőanyagok felhasználásának rendeleti szabályozásával kapcsolatban az anyaghivatal ismét feldolgozta az építőipar anyagellátásának adatait. Megállapították, hogy a legújabb korlátozások éltetéseivel a fontos honvédelmi szükségletek fedezése feltétlenül biztosítható nemcsak cementben, hanem téglában és mészhén is. Legkedvezőbb a helyzet a cementellátás terén, amennyiben a múlt ősz folyamán két nagy cementgyárunk is tovább bővítette üzemét és általában valamennyi cementgyári üzemünk teljes kapacitással dolgozik. Ilyen módon a cementtermelés a közületi szükségleten túl is fedezi az igényeket, tehát bizonyos mennyiség a jelenlegi körülmények között is fennmarad magáncélokra.

ÖT ERDÉLYI VÁRMEGYÉBEN KEZDIK MEG MŰKÖDÉSÜKET A GAZDASÁGI ELŐJÁRÓK. Ismeretes, hogy a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény által életrehozott gazdasági előjárói intézmény bevezetésére az elmúlt évben az ország 10 vármegyében már sor került. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter most újabb 10 vármegye területére nevezett ki gazdasági előjárókat. Ezek között vannak Szatmár, Szilágys, Beszterce-Naszód, Szolnok-Doboka és Kolozsvár vármegye. Ezzel a magyar mezőgazdaság fejlesztése szempontjából oly nagy jelentőségű gazdasági előjárói intézmény kiépítése újabb nagy lépéssel haladt előre. Az intézmény további kiépítése gyors ütemben folyik.

A SZŐLŐSGAZDÁK VÉDEKEZŐSZERELLÁTÁSA. A földművelésügyi miniszter a szőlősgazdák részére szőlőpermetezés céljából kiszolgáltatható rézgálicmennyiséget kat. holdanként 10 kg-ban állapította meg. Minthogy ez a mennyiség a peronoszpóra elleni védekezésre csak kedvező időjárás esetén elegendő. A rézgálichiány pótlására a földművelésügyi miniszter feketegálic néven új védekezőszert is juttatott a szőlősgazdáknak, amely szintén réztartalmú szer és a peronoszpóra ellen sikeresen használható. A feketegálicből kiszolgáltatható mennyiség kat. holdanként 8 kg. A feketegálic és a rézmészpor csak utalvány ellenében szolgáltatható ki a vevőnek. A rézmészporból kiszolgáltatható mennyiség kat. holdanként 4 kg. A kipusztult szőlők után, továbbá a közvetlenül termő (direkttermő amerikai) szőlővel beültetett terület után rézgálic, feketegálic, vagy rézmészpor nem szolgáltatható ki.

LEVENTE ÉLET

MÁRCIUS 15-E ÉS A LEVENTÉK TEMPLOMBAMENETELE. A városi és járási leventeparancsnokság felhívja a szülők, gyámok és munkaadók figyelmét arra, hogy a március 15-i templombamenet minden levente részére egyaránt kötelező. A vasárnapi és ünnepnap templombamenet a levente kiképzés kiegészítő része, erről senkinek hiányozhat és önkényileg nem tartható vissza. A hiányzásokat a törvény szigorú pénzbírsággal bünteti.

A 4. SZÁMÚ INGYENES LEVENTE GÉPKOCSIVETŐTANFOLYAM MEGNYITÁSA. A március 16-án 15 órakor kezdődő 4. számú ingyenes gépkocsiveetőtanfolyamra minden kedvet érző és 18 évet betöltött, egészséges levente minél előbb jelentkezze, mert a tanfolyamlétszám rövidesen betelik. Jelentkezés: Árpád-utca 28. szám alatt.

A sakkjátékos régen várt könyve:

Maróczy Géza: Százhusz érdekes játszám.

Kivonat a szerző előszavából: „Versenyeken játszott játszmáimból 120 mesterjátszmát adok a tanulni vágyó, törekvő sakkzó kezébe, hogy a gyakorlati középjáték bonyolultait is bemutassam és megkönnyítsem munkájukat a toleletesedés felé való haladásukban. Utat mutatok, hogy miként lehet és kell a már ismert megnyitásokból áttérni a középjátékra és ott továbbhaladni a leegyszerűsített végjátékig, sőt magában a végjátékban is.”

Ára fűzve 5 pengő, kötve 7 pengő.

Kapható az ELLENZÉK könyvesboltban,

A török nemzetgyűlés ismét Izmet Inonü't választotta államelnökké

ANKARA, március 9. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A ma összeült hetedik nagy nemzetgyűlés Izmet Inonü eddigi államelnökö't egyhanguan ismét elnökké választotta. A szavazás eredményét viharos tetszéssel fogadták.

A török állam újráválasztott elnökének esküje után a képviselőház március 15-re elnapolta tanácskozásait. Ezen az ülésen valószínűleg Inonü köztársasági elnök elmondja bejelentett beszédét.

Saradzoglu miniszterelnök az új elnökválasztás után benyújtotta a kormány lemondását a köztársasági elnöknek, aki az új török kormány megalakításával újra Saradzoglut bízta meg.

XII. Pius magánkihallgatáson fogadta Magyarország zentszéki követét

RÓMA, március 9. (MTI.) Az Osservatore Romano közli, hogy XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta báró Apor Gábor rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, Magyarország zentszéki követét.

A 3. szovjethadsereg elpusztítása után a németek hídfejt alakították a Donec tulsó partján

BERLIN, március 9. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A bolsevikiek fejszérték azt a veszedelmet, amely a 38. hadsereget megsemmisítéssel fenyegeti, így az után a kubani hídfejtől északra újabb csapatokat vontak össze. Az lett volna a feladatuk, hogy az Azovi-tenger partján előnyomuló németeket megállítsák és a támadást azután a mozsaras vidéken folytassák. A nagy sietve összevont erőknél egy része március 6-án beavatkozott a harcba, de a németek visszaverték. A német páncélosok, hogy elejét vegyék a további támadásnak, kerülővel az Azovi-tenger déli partja felé törtek és ott mintegy 1200 főnyi készenléti erőt vertek szét. Ezzel megsemmisítet-

ték az ellenséges támadóesort zömét.

A légiro ismét bombázta a szovjet vasúti forgalmat Kupjansk mellett. A Felső-Donec és Krasznográd között a hadsereg kötelékei és a fegyveres SS alakulatai befejezték a 3. szovjet páncélos hadsereg megsemmisítését. A németek üldözöbe vették a kinyomuló maradványokat és fontos folyószakasztól északra a folyó tulsó partján hídfejt alakítottak. A folyón való átkelés-kor 9 szovjet páncélost pusztítottak el.

Oréltől északkeletre, felhasználva a Szovjet legutóbbi veszteségei nyomán bekövetkezett gyengeséget, sikeres támadásokat hajtottunk végre és csapataink jelentékenyen megjavították állásaikat.

A németek valamennyi frontszakaszon kezükben tartják a kezdeményezést

BERLIN, március 9. (MTI.) A Charkovtól délre és nyugatra levő térségben a 3. szovjet páncélos hadsereg megsemmisítése után a német csapatok folytatták támadásukat és — mint a Német Távirati Iroda értesül — *vasárnap a talaj erős felázása ellenére folyamatosan haladtak előre s közben több helységet visszafoglaltak.* A németek támadásaik gyorsaságával lepték meg az ellenséget. Az ellenség kezdetben szívós ellenállást tanúsított, ami azonban a harcokban egyre jobban gyengült. Az utóvédharcok közepette a bolsevikiek egyre hátráltak. Tovább északra megvetették lábukat egy kis folyó északi partján és páncélos gyorstüzelő ágyúkkal megerősítet-

ték védelmi állásaikat. A németek új támadásba lendültek ez ellen a vonal ellen.

Orélnél a harcok súlypontja az északi szakaszon volt. *A németek a heves hóvihárban az Oka mellett ellentámadást kezdtek.* A Szovjet ellenállását csaknem kizárólag közelharcban szelvézték és a régi fővonalat, amelyet ezen a szakaszon néhány nappal ezelőtt benyomtak, helyreállították.

A keleti hadtér középső szakaszán a németek vagy visszacsapással, vagy kitérés-sel az ellenség minden zavaró kísérletét megakadályozták. Ennek következtében a eslekvő kezdeményezés továbbra is teljes mértékben a kezükben maradt.

A német légihaderő súlyos támadást intézett Southampton ellen

BERLIN, március 9. (MTI.) Német gyors harcirepülők a hétfőre virradó éjszaka Southampton elleni légitámadása, mint a Német Távirati Iroda jelenti, mintegy fél óra hosszat tartott. Miután visszaverték néhány angol éjszakai vadászgép támadását, amelyek hiába igyekeztek visszaszorítani a német repülőgépeket, a német repülők kénytelenek voltak körülrepülni a város területét elzáró léggömböket, hogy bombáikat ledobhassák. A ledobott bombák, köztük nehéz bombák is, a város kellős közepén robbantak és jelentékeny pusztításokat okoztak.

A szövetségesek a német adatonál lényegesen több hajót vesztettek

STOCKHOLM, március 9. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti: Jól értesült svéd körök szerint 1942 decemberében nem 72 szövetséges szolgálatban álló

430.000 tonnátartalmu hajó süllyedt el, mint azt a német jelentések közölték, hanem 114 hajó, összesen 700.000 tonna térfogattal.

A szovjetkötelékek tömegeit semmisítette meg a német támadás

BERLIN, március 9. (MTI.) A hétfői hadijelentés kiegészítéseképpen a Német Távirati Iroda a következőket jelenti:

A keleti arcvonal déli szakaszán nappali 10 fokos meleg időjárás mellett a kubani hídfejtől, a Miusz mentén és a Donec középső szakaszáig húzódó arcvonalszakaszon március 7-én csak helyi jellegű harcitévé-

kenység volt. A német ellentámadás Charkovtól délre és nyugatra mégis sikeresen haladt előre, bár az utak fenéketlen sárrá változtak át, ami a legnagyobb mértékben próbára teszi a támadó kötelékeket. Erős hadseregkötelékek és a fegyveres SS kötelékei német harci és közelharc repülőezredek hatásos támogatása mellett déli-délnyugati, valamint

„Mátyás Király”-mozgó

2-ik hétre p. olongálva!

Karády Katalin

rendkívüli filmje, az

ALKALOM!

Egy asszony harca az örökké, kínálkozó „ALKALOM” ellen.

Az angolok szerint küszöbön áll a döntő csata Afrikában

BERN, március 9. (Bud. Tud.) A Mareth-vonalból kiindult német támadással kapcsolatban a 8. brit hadsereg főhadiszállásán úgy vélekednek, hogy mind Rommel, mind Montgomery döntő szakaszba kívánja juttatni az Északafrikáért vívott harcot. Angolszász közlések szerint Rommel szombatnapi megindított támadásával néhány órával megelőzte Montgomery támadását. A szombati és vasárnap kiinduló harcok

cius 6-án felmorzsolták a Charkovtól délre szűk térre összeszorított 12. és 15. páncélos hadtest részeit, egy lovashadtestet és 3 lövészhadosztályt. A 7. gárda lovashadtest és a 4. gépesített gárdahadtest nem rég jelentett megsemmisítésével, illetve foglyulejtésével együtt, ezek a veszteségek arra a kevés rendelkezésre álló rohamegységre és elit kötelékre rendkívül nagyjelentőségűek.

a Mareth-vonal előtt mintegy 10 kilométernyire folytak. — Tunézia egyéb arcvonalain vasárnap viszonylagos nyugalom uralkodott. Arnim tábornok csapatainak 10 napos tevékenysége után az északi arcvonalszakaszon némi támadási szünet állt be. Szövetségesek részről beismerik, hogy ezekben a harcokban az angolszász csapatok tekintélyes veszteségeket szenvedtek.

Heves harcokat jelentenek Burmából és Dél-Kínából

BANGKOK, március 9. (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Felső-Burmában a Hukkaung völgyében a japán erők és a brit erők között heves harcok folytak. A japán katonai szövegközlése szerint az ellenséget a délasszáni padkai hegyekben sikerült megverni. A Herz-erőd brit helyőrségét, valamint a Burma-India határos területen lévő brit csapatokat a japánok megrohanták. Myitkuning városától északkeletre az Irrawady folyó mentén a japá-

nok nagy támadást kezdtek az angolok ellen. Több ellenséges csoportot megsemmisítettek.

A Dél-Kína ellen irányuló japán hadműveletek fokozottan folynak. Egy japán hadoszlop, amely a Szilaven folyó mentén észak felé haladt, megszállta Tengcsuangot. Myitkuningtól északkeletre a japánok több mint 10 kilométerre benyomultak az ellenséges állásokba. Pien-Ha-tól nyugatra eredményes harcok folynak a kínai csapatok ellen.

Nagy sikereket ért el a japán légi haderő

TOKIÓ, március 9. (MTI.) A Domei-iroda közli: A japán császári főhadiszállás jelentése szerint a japán légi és tengeri erők a Salamon-szigetek és Új-Guinea körül február 16-tól március 5-ig a következő eredményeket érték el. Lelőttek 113 ellenséges repülőgépet, további 11 gépet a földön pusztítottak el és elsüllyesztettek 4 ellenséges tenger-alattjárót. A japán veszteség 2 torpedóromboló és 5 szállítóhajó, továbbá 7 repülőgép, amelyek bombarakományaikkal együtt vetették magukat az ellenséges célpontokra.

A Szovjetre támaszkodó keleteurópai szövetséget javasol Hamilton Kerr

Stockholm, március 9. (MTI.) Hamilton Kerr angol képviselő az English Digest című lapban állást foglal a Vansittart-féle politikával szemben és kijelenti, hogy Németország feladása nem vezethet tartós békére. Az Egyesült Államoknak, Angliának és a Szovjetnek világosan kifejezésre kell juttatnia, hogy nem táplál imperialista szándékokat. Európa kis államai számára végül is teljesen közömbös, vajon Németország vagy a szövetségesek imperializmusával áll-e szemben Kijev azután a cikkíró, hogy Németországot Olaszországot meg kell szállni és a szövetségesek légierijének kell örködni a felett, hogy a németek és olaszok betartsák a békefeltételeket. Nyugateurópában nagy államszövetséget kell alakítani. Keleteurópában pedig egy másik szövetséget. Az utóbbi szövetségnek tagja lenne Lengyelország, Jugoszlávia és Görögország. A keleti államszövetség szoros katonai együttműködésben állna a Szovjettel.

Későbbi időpontban Bulgária, Magyarország és Románia is meghívást kapna, hogy csatlakozzék ehhez a szövetséghez.

VILLÁMHIRDETÉS

ALKALMI VÉTEL! Áthelyezés miatt sürgősen eladó új 4 szobás, konyhás, előszobás, álskamrás, fürdőszobahelyes ház gyümölcs-fákkal, 16x45 területtel, vízzel, villannyal 30 ezer pengőért. Vételhez elegendő 17.000, többi megegyezés szerint. Kazinczy-utca 83. Hármas autóbusszvégalomásnál. Lakásberendezés padlásokkal. 0767

ELLENZÉK politikai napilap

Felelős szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SÁNDOR